

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 12. V Celovcu 15. decembra 1872. XXI. tečaj.

Pridiga pri izpostavljenem presv. Rešnj. Telesu na pustni torek.

(Obiskovanje tega zakramenta pomnožuje našo vero, poterjuje naše upanje in zveršuje našo ljubezen; govor. M. T.)

(Konec.)

S k l e p.

Vsled tega toraj, kar sem do sedaj govoril, lahko terdimo, da razun prejeme svetih zakramentov in daritev svete maše nimamo ničesa, ki bi nas tolikanj vodilo k popolnosti, kakor to, da pobožno obiskujemo presveto Rešnje Telo. Ko to premišljujem, užali se mi serce, ko vidim toliko farnih cerkev, ki tako pomenljivo z visokimi zvoniki proti nebesom kažejo, in opominjajo nas, naj še mi le-sem pribežujemo in povzdigujemo svoje srca kvišku proti nebesom. Ali kako redki se nahajajo tu pred večno lučjo, ki bi v skrivnost svetega Rešnjega Telesa zamaknjeni uterjevali se v živej veri in trdnem zaupanju ter vnemali v gorečej ljubezni vpričo Njega, ki bo ob poslednji smertnej uri naša edina tolažba! Zato vas opominjam k sklepu: Molite ne le danes, molite, kolikor-krat vam le čas in opravila pripuščajo, tu pred svetim Rešnjim Telesom za vse svoje, za vse otroke svete cerkve, da jih Gospod poterdi v veri in v upanji ter jih vname z ognjem svoje ljubezni. Molite za sveto cerkev v njenih stiskah, da po dolgem velikem petku sedanjega časa kmalo napoči veselo jutro velike nedelje, ob katerem se bodo zedinile vse kerščanske srca, in bo tabernakelj splošnji kraj, kjer bomo vsi molili! Amen.

Pridiga za nedeljo Septuagesimo.

75

Dva vinograda.

(Po Colnerju govoril J. A.)

„Pojdite tudi vi v moj vinograd, in kar bo prav, vam bom dal.“ Mat. 20, 4.

V v o d.

Pojdite tudi vi v moj vinograd, tako nebeški gospodar vse kliče, ki jih brez dela na tergu tega sveta stoječe vidi. On gre delavcev iskat za svoj vinograd zjutraj zgodaj, potem ob tretji, šesti, deveti in enajsti uri, to se pravi, kakor nekteri cerkveni učniki razlagajo: Gospod Bog kliče ljudi vsake starosti in vseh stanov v svojo službo. Pridite vi mladi ljudje! tako jih vabi zjutraj zgodaj, in delajte v mojem vinogradu; pustite svet in njegovo lehomišljenost in svoje mlade leta meni darujte. — Pojdite tudi vi, odrasčeni ljudje! v moj vinograd, tako kliče ob šesti uri, in skerbite za svojo dušo v dneh svoje moči. — Pridite še vi, stari ljudje! tako vabi še zadnji čas, ob enajsti uri, in delajte v mojem vinogradu, zakaj dan gre že h koncu in kmalo pride čas, ko delati ne bo moč. — In da bi toliko raji šli jim tudi plačilo obeta, rekoč: Le pojdite v moj vinograd, in vam bom dal, kar bo prav.

Enako nas pa tudi svet vabi; zakaj tudi svet ima svoj vinograd in kliče delavcev vanj. Pridite v moj vinograd, vabi svet, in vam bom, dal kar bo prav! Pridi ti mladost! pridite vi odrasčeni! pridite starčki! v moj vinograd; služite meni in vam bom dal, česar koli poželite.

Tako ljubi moji! nas kliče Bog, tako nas vabi svet. Kterega bomo poslušali, komu bomo služili, v kateri vinograd se bomo podali? Na to vprašanje hočemo danes odgovoriti. Jaz pa že naprej rečem: Nikar ne hodimo v vinograd tega sveta, ampak pojdemo raji v vinograd Gospodov; zakaj:

1. v vinogradu tega sveta je težko delo, pa slabo plačilo.

2. v vinogradu Gospodovem pa je lahno delo in dobro plačilo.

Ako hočete danes pazljivo poslušati in si imenitni nauk v serce vtisniti, gotovo bote zanaprej službo tega sveta popustili, in raji Bogu služili. Bog daj!

Razlaga.

1. Kakšne so pa dela, ktere svet od svojih najemnikov tirja? — Sploh težke dela. Svet od svojih delavcev zahteva greh in hudobije. V vinogradu tega sveta morajo delavci napuhu, lakomnosti itd. služiti, svoje dolžnosti zanemarjati, v vseh rečeh Bogu nasprotovati. Hudobniši ko kdo živi, toliko raji ga imajo v vinogradu tega sveta. — Če je pa tako, bo marsikteri mislil, potem pa to niso težke dela; kak greh storiti, Božjo zapoved prelomiti, to ni tako težko, ampak še lahko in prijetno, toliko bolj, ker je človek že od mladosti k slabemu nagnjen. Če tedaj svet nič hujšega ne naklada, to se pa že stori, to!

Ja res, lahko in prijetno bi bilo, greh delati — če bi le vesti ne bilo! Ali ta notranji glas, ki nas vedno spremlja in kteremu nikamor uiti ne moremo, ta glas se hitro oglasi, kakor hitro kaj slabega storiti mislimo, ali kolikokrat kaj hudobnega storimo. Ako kdo še le kakšen greh storiti hoče, že se vest zbudi in pravi: Kaj misliš v svojem sercu; to kar nameravaš, bi bilo smerten greh! Ko grešiš, svet vpije: Kaj delaš? Ko si greh doprinesel, vest neprenehoma kliče: Kaj si storil? —

Ako je kdo smertno grešil, mu vest kar pokoja ne da; neka žalost se ga polasti, boječ je in plašen, tudi trese se včasih. Res! ni tako lahko svojega Boga zapustiti, ga smertno žaliti. To je že vsak sam iz lastne skušnje lahko spoznal. Le spomnite se nazaj, kako se vam je godilo, kadar ste kakšen greh mislili storiti ali pa ste ga že storili. Kako vam je serce bilo, ko ste pri gosposki po krivem prisegli! Jezik se vam je ustavljal, kolena so se šibile. Kakšen trepet se vas je polastil, kako vas je vest grizla, če ste se v nečistost podali! Koliko grenkih ur, koliko nemirnih noči vam je vzrokovalo sovraštvo, ki ste ga zoper bližnjega v sercu nosili! Kako so se vam tresle roke, kedar ste jih stegovali po ptujem blagu! Ja, ljubi moji! le spoznajte, da je v vinogradu tega sveta težka služba, ker se človek mora pri vsaki stopinji z vestjo vojskovati, ki nas vedno svari, toži in kaznuje.

Še bolj pa bomo spoznali, kako težko je svetu služiti, če pogledamo, koliko terpljenja svojim služabnikom svet naklada. Vzemimo le nekatere zgleda. Kako žalostno življenje ima pač lakomnik! Nikoli ni miren; zmeraj se boji, da bi mu kakšen dobiček ne všel, da bi pri kupčiji ne zgubil, da bi mu tatovi ne odnesli. Sebi in drugim ne privošči in sredi bogastva žalosten in lačen sedi. Zraven ga pa še zmeraj misel terpinči, da bo vse to enkrat zapustiti moral. — Ali pa vzemimo nečistnika, koliko mora pač tak človek prestati! Ponoči se plazi okoli, v dežju in snegu hodi za svojim poželenjem, po cele ure stoji in prezebuje pod oknom, zapravlja svoj denar, si sramoto in revščino nakopuje! In še le pijanci pa igravci! Koliko noči ne zatisnejo očesa, sedé pri pijači in igri,

zapravljajo težko prisluženi denar, si zdravje končujejo, življenje krajšajo in včasih, take slabosti navlečejo, kakor bi jim bilo oserčeje izvreči! In tako je pri vsakem grehu. Kdor ga dela, si težek jarem naloži in po ternjevi poti hodi.

Oh neumnec! Ko bi le deseti del tega za nebesa terpeli, kar za pekel storé, njih prostor bi bil med svetniki in izvoljenimi Božjimi. Zato po pravici pravi nek cerkveni učenik: Več truda je treba za pekel kakor pa za nebesa. — Res je tedaj, da je v vinogradu tega sveta težko, silno težko delo.

2. Ker je pa služba tega sveta tako težavna, je pa morebiti plačilo za to veliko? Oh, tudi to ne, ljubi moji! Kako pa vendar svet ta svojim plačuje? — Nekterim celó nič plačila ne da; saj vidimo, da je veliko grešnikov, ktere ljubezen, revščina, in sramota spremlja vse žive dni noter do groba, v ktereга pred časom pridejo. Godi se jim, kakor nepokornim in terdovratnim Izraelcem, kterim je Bog zavoljo njih pregreh nadlogo za nadlogo pošiljal. Godi se jim, kakor nespametnim otrokom, ki za mavrico letajo, nazadnje pa mokri in s praznimi rokami nazaj pridejo.

In če svet tudi kaj plačila da, kako malovredno, kako nečimerno je! Tedaj nekoliko minljive bliščobe, nekoliko posvetnega veselja, ena pest denarja in premoženja: to je vse, kar svet dati zamore. Ali pa tako plačilo more človeka srečnega in zadovoljnega storiti? Gotovo ne. Poslušaj kaj pravi modri Salamon: „Vse sem videl, kar je pod solncem in glej vse je nečimernost in oteženje duha.“ (Prid. 1, 14.) —

Pa ko bi tudi posvetno veselje in blago za nekoliko časa človeka zadovoljnega storiti moglo — pride vendar-le enkrat konec; zakaj svet preide in njegovo poželjenje. — Poglej pajka, ki se trudi, in sem ter tje leta, da mrežo pripenja! Kaj mu pomaga? Dekla pride in na en mah mrežo iz kota pobriše; ves trud je naenkrat proč in še zadovoljen je pajk, če more vsaj življenje odnesti. — Tako in še hujši se tebi godí, ubogi delavec v vinogradu tega sveta! Trudiš se dneve in leta in si obetaš dobrih časov, pa ves tvoj trud je le pajčina mreža, ktero ti smert pomeče. Smert ti vzame službo in čest, na ktero si toliko deržal; ti vzame veselje in radost, ktero si tako željno iskal; ti vzame denar in premoženje, na ktero si se toliko zanašal; vzame ti nazadnje še življenje. Kako se bo pa tedaj tvoji duši godilo: tvoji duši, za ktero nisi skoraj nič skrbel, ki je bila tvoj živ dan služabnica in dekla tvojega mesa, ktero si z brezštevilnimi grehi preobložil? Oh — duša, tvoja neumerjoča duša ne bo obstala pred ojštrim sodnikom, nje del je večno pogubljenje.

Zdaj pa sami recite, ljubi moji, ali niso grešniki, ti pridni delalci v vinogradu tega sveta, naj večí norci? Ali to ni neumnost čez neumnost, toliko let delati in na zadnje toliko, kakor nič dobiti? Tukaj na zemlji nesrečen biti, tam v večnosti pa še tisuč-

krat nesrečnišega se storiti? — O zapustimo tedaj vinograd tega sveta in pojdimo raji v vinograd Božji, kamor nas nebeški gospodar kliče; ker tam je: lahno delo pa veliko plačilo.

1. Kakšno delo pa je v vinogradu Gospodovem? — Kteri delajo v vinogradu Božjem, se morajo greha varovati, krepostno živeti, z eno besedo: Bogu služiti. Bogu služiti je pa težko, bote rekli, ali ni zapisano: „Kdor hoče moj učenec biti, naj zataji sam sebe, naj zadene svoj križ in naj hodi za menoj.“ (Mat. 16, 24.) In: „Kako ozke so vrata in kako tesna je pot, ki pelje v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo.“ (Mat. 7, 24.) In zopet: „Nobeden izmed vas, kteri se ne odpove vsemu svojemu premoženju, ne more biti moj učenec. (Luk. 14, 33.) V teh in še drugih besedah sv. pisma Jezus sam razločno uči, da ni ravno lahko njegovemu učencu biti. Ali kaj? Celo življenje svoje grešno nagnenje zatirati, vsaki dan svoj križ nositi, po ternjevi poti za Jezusom hoditi, ali to, da bi bilo lahko? Tako in enako marsikdo sam pri sebi misli.

Pa nikar se ne prenaglite, ljubi moji! ampak poslušajte, kaj vam povem. Bogu služiti, lepo po Božjih zapovedih živeti, ima res svoje težave, ali te niso take, da bi jih z Božjo pomočjo premagati ne mogli. Vzemimo zopet eno priliko. Nek služabnik bi imel veliko težo nesti. Ko pa hoče težo vzdigniti, nima dovolj moči in pove to svojemu gospodarju. In gospodar mu pošlje več pomagalec, ki mu naložiti in nesti pomagajo, in na zadnje še sam poprime. Ali se more služabnik zdaj še kaj pritožiti? Gotovo ne, ker mu gospodar sam pomaga. — Glejte! taka je tudi z nami, ki moramo celi dan težo in vročino v Gospodovem vinogradu nositi. Iz lastne moči bi res ne mogli izhajati; ali Bog sám nam pošilja svoje milosti, on sam nam pomaga, kakor piše apostelj: Bog je zvest, on vas ne bo čez vaše moči skušati pustil in bo tudi v skušnjavi pomoč dal, da bote premagali.“ (I. Kor. 10, 13.) In tu sam od sebe pravi: „Vse zamorem v tem, kteri me podpira.“ (Filip. 4, 13.) Zato Jezus sam pravi od svoje postave: „Moj jarm je sladek, in moje breme je lahko.“ (Mat. 11, 30.)

Zraven tega notranji mir in veselje, s katerim Bog svoje služabnike že tukaj plačuje, ves trud polajša, kakor vidimo iz zgledov svetnikov in iz lastne skušnje. Aposteljni so bili zavoljo Jezusa preganjani, v ječo verženi in bičani, pa so se še veselili, zavoljo Jezusovega imena kaj terpeti.“ (Dj. Apost. 5, 41.) Sv. Pavel, ki je toliko terpel pri oznanovanju sv. evangelija, je bil vendar zmerej vesel in srečen, kakor sam piše do Korinčanov: „Zmerez sem poln tolažbe in veselja pri vseh svojih nadlogah.“ (II. Kor. 7, 4.) Sv. Lorenc se je na ražnu pekel, pa je vendar smehljaje trinogu govoril: Na tem kraju sem že pečen, reci me na družega oberniti. Sv. Frančišek Ksaver, ki je toliko dežel in puščav prehodil, toliko lakote, žeje, vročine in mraza preterpel, je vendar pri vsem tem toliko veselja občutil, da se je na persi terkal in vpil: Dosti

je o Gospod, zadosti je, nič več tolažbe ne, ker moje serce ne more toliko veselja prenašati. In sv. Terezija je rekla: „Ena kaplica nebeške tolažbe več veselja prinese, kakor vse prijetnosti tega sveta.“ Glejte tedaj, ljubi moji! tako so govorili pravi delavci v vinogradu Gospodovem. Njih služba je bila na videz sicer težka, pa jim je vendar že tukaj toliko notranjega veselja prinesla, da ga bi ne bili za nobeno posvetno veselje zamenjali. Tudi vi sami ste že poskusili, kako sladko je, ako kdo Bogu iz serca služi, svoje grešno nagnenje premaguje. Se vé da, grešnik, ki te sladkosti ni še občutil, misli, Bog vé kako težko je, Bogu služiti; misli, da je pravi kristijan zmeraj žalosten in da nobenega veselja nima. Pa poskusite enkrat, ljubi moji, Bogu prav iz serca služiti in prepričali se bote, da to ni tako težko. Poskusite le eno leto v Gospodovem vinogradu delati in če vam potem več ne dopade, če potem ne bote mogli več shajati, idite nazaj med svet. Pa ne, tega ne bote storili; ampak še preden bo leto minulo bote veseli spoznali: O saj ni tako težko, Bogu služiti, v njegovem vinogradu je le lahno delo!

2. In kakšno plačilo tistih čaka, ki v vinogradu Gospodovem delajo? Služabniki Božji, če do konca stanovitni ostanejo, bodo na večer svojega teka denar večnega življenja prijeli, tisti denar, ktereга tatovi vkrasti in moli snesti ne morejo, tisto plačilo, od ktereга sveti Pavel piše, da nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo in v nobeno serce ni prišlo, kar je Bog tistim obljubil, ki ga ljubijo.“ (I. Kor. 2, 9.) Tam bodo zvesti služabniki Božji svojega Boga gledali od obličja do obličja, tam se bodo veselili v družbi angeljev in svetnikov, tam bodo počivali od svojih nadlog, kakor piše sveti Janez v skrivnem razodenji: „Bog bo vse solze obrisal od njih oči; in smerti ne bo več, ne žalosti, ne pritožbe, ne bolečine ne bo več, ker prejšno je prešlo“. (Ap. 21, 4.) To je tedaj plačilo, ki tistih čaka, ki zvesto delajo v vinogradu Gospodovem. Za tako plačilo se pač izplača, da človek nosi težo in vročino dneva. Ali koliko jih je, ki na to ne pomislijo, ki raji za slabo plačilo težko delajo v vinogradu tega sveta. Spoznali bodo enkrat svojo zmoto, ali prepozno bo. Takrat (na sodni dan) bodo zdihovali in rekli: „Tako smo se tedaj zgubili od poti resnice in solnce pravice nam ni svetilo. Vtrudili smo se na poti hudobije in smo hodili terde pota; pota Gospodovega pa nismo spoznali. Kaj nam je pomagala prevzetnost? Kaj bahanje z bogastvom? Vse to je prešlo, kakor senca, kakor memoletéči posel.“ (Mad. 5, 6—9.)

Sklep.

Pojdimo tedaj, ljubi moji! raji v vinograd Gospodov, in ne poslušajmo na to, kako nas svet vabi. Saj smo slišali, da je v vinogradu tega sveta težko delo in slabo plačilo. O vsi, ki svetu slu-

žijo terpé že tukaj mnogo težav in grizenje vesti, tam pa jih čaka pogubljenje. Stopimo raji v Gospodov vinograd, služimo Bogu, skerbimo za zveličanje svoje duše. — Danes obhajamo prvo predpepelnično nedeljo, ned. Septuagesimo. Goreči kristijani prvih časov so se že današnja nedeljo, 70 dni pred Velikonočjo, postiti in na Velikonoč pripravljati začeli. In na to gorečnost nas opominja tudi danes sveta cerkev; zato se zavije že danes v višnjevo obleko, v znamenje posta in pokore. — Pa tudi svet ravno te dni še bolj kakor drugikrat vabi in kliče v svoj vinograd. Ravno te pustne dni so delalci tega sveta najbolj pridni, ravno te dni se največ greha stori z nezmernostjo, s pijančevanjem, s plesom, z nečistostjo. Zato vas še enkrat opominjam in zavoljo vašega zveličanja prosim: Nikar ne hodite v vinograd tega sveta, ker tam je težko delo pa slabo plačilo; raji pojdite v vinograd Gospodov, kamor vas še posebno danes sveta cerkev kliče; ker v vinogradu Gospodovem je lahno delo; po delu pa veliko, večno neskončno plačilo. Amen.

Pridiga za nedeljo Seksagesimo.

(Božjo besedo so dolžni poslušati pravični in grešniki; gov. —f—.)

„Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša.“
Luk. 8, 8.

V v o d.

Kako srečni smo mi, pravoverni kristijani! Pri sv. kerstu smo bili sprejeti v sv. cerkev Božjo, v kateri so nam odpertí studenci božje milosti, zakladi večnega zveličanja. V tej sv. cerkvi se nam delé sveti zakramenti, ter ž njimi posvečujoča milost božja, ki nas posvečuje za večno življenje. V tej sveti cerkvi se nam razlagajo Jezusovi zveličanski nauki, ki nam razsvitljajo pot v neizrekljivo srečo večnega zveličanja. O da bi pač to svojo toliko srečo, da smo zmed tisuč in tisuč drugih v sv. kerščanskej veri rojeni in izrejeni, prav spoznali, ter sv. zakramente vselej s pravim pripravljanjem in vredno prejemali, pa tudi besedo božjo zvesto in s pridom poslušali. K temu nas danes Zveličar sam priganja rekoč: „Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša.“ Svete zakramente vredno prejemati in božjo besedo pridno poslušati je vsak kristijan dolžen. Od dolžnosti sv. zakramente prejemati za zdaj molčim, ter le od dolžnosti, besedo božjo poslušati, govorim in rečem: Božjo besedo poslušati je vsak kristijan zavezan, bodi-si

pravičen ali bodi-si grešnik. To vam mislim danes dokazati z božjo pomočjo; pripravite se!

Razlaga.

1. Pravični kristijani morajo božjo besedo poslušati, da pravični ostanejo in v pravičnosti rastejo. Božja beseda pravične kristijane v pravičnosti poterdjuje in k kerščanski popolnamosti povzdiguje; ona jim na znanje daje, kako se je treba nevarnost ogibati, grešnih priložnost varovati, nad svojimi očmi, ušesi, jezikom in srcem čuti, kako se hudičevemu zalezovanju v bran staviti, kako se v skušnjavah obnašati, da se ne greši; ona jim razodeva pregreške in pomanjkljivosti, ki jih je tudi pravičen poln, ter kaže, kako jih odpravljati in poravnovati, kako od dne do dne pobožniši in popolniši prihajati; ona jih z močnodušnostjo navdaja, da se ne dajo sleparskemu življenju posvetnjakov zmotiti, ampak da z veseljem vse napotljeje in zadržke na poti bogaboječnosti premagujejo; ona jim v križih in stiskah nekakošno nebeško sladkost v serce vlija, in s tem tolaži, da jim unkraj groba večno veselje obeta v svetem raji. O kako bi pač mogli bogaboječi kristijani obstati brez božje besede, ko jih marsikteri križi zadevajo, in posvetnjaki še zaničujejo in preganjajo! Ali, božja beseda jih tolaži, da nihče ne tako. Toraj pripoveduje sveti Tomaž Kempenčan od nekega vernika, ki je tako-le molil: „O Bog! češćena todi tvoja beseda, slajša ko med in sat v mojih ustih. Kaj bi v tolikošnih britkostih in stiskah začel, ko bi me ti s svojimi besedami ne pokrepčeval? Da le kedaj v večno življenje pridem, ne maram, naj terpim zdaj, kar in kolikor koli si bodi. Daj mi dobro na svetu dokončati, daj mi srečno iz sveta iti. Spomni se me, o Bog! in pelji me naravnost v svoje večno kraljestvo. Amen.“

Božja beseda je pravičnim kristijanom očiščevalna voda, ki jih od vsakdanjih pregreškov očiščuje; je tisto olje, ki se v svetilo pobožnosti priliva, da ne ugasne; je hrana njih dnš: je orožje, s katerim se skušnjavam ubranijo: je angelj Božji, ki jih h kerščanske popolnosti povzdiguje. Bela obleka, kdo ne ve tega? bela obleka, če je od začetka tudi s tim lepša, se s časoma omadeževa in ogerdi, ako se večkrat ne opere; svetilo, če tudi s tim lepši gori, sčasoma ugasne, ako se vanj olja ne priliva; truplo, če je še tako zdravo in terdno, s časoma opeša in umerje, ako se mu živež krati; človek, če je tudi močen, je od sovražnika premagan, ako nima orožja, da bi se z njim vbran stavil.

Pravični kristijani! oblečeni ste z belim oblačilom, dokler ste brez smertnega greha, in toraj v stanu posvečujoče milosti božje. Dasi-ravno se greha kakor strupene kače varujete, vendar se le večkrat spodtaknete in v male pregreške padete ali iz človeške slabosti, ali iz naglosti in nepremislika ali iz nevednosti. Res, tudi pravični

večkrat v male pregreške pade, pa spet vstane. Če vam ravno ti pregreški belega oblačila ne ogerdē, vendar ga le nekoliko omadeževajo. Beseda Božja je tista voda, s katero si zamorete svoje z malimi pregreški omadeževano oblačilo spet oprati.

Pred altarjem vaših src gori večnemu Bogu svetilo pobožnosti. Pa da to vaše svetilo ne ugasne, treba je vse skozi olja privliti. To olje pa dobite v cerkvi pri poslušnji Božje besede, po kateri dobivate zmerom več ljubezen do lepih kerščanskih čednost, zmerom več sovraštvo in večí gnus do grehov.

Zdravi ste na svojih dušah. Pa kakor zdravo telo slabi, in še umerje, ako se mu živež ne daje; tako bi vam duša tudi čedalje bolj slabela v dobrem, ko bi jej potrebne hrane ne dajali. Potrebna hrana vaših duš je pa beseda božja. „Kar je jed telesu, pravi sv. Krizostom, to je duši božja beseda.“

Vi ste prebivališče in tempelj sv. Duha. Na ta tempelj pa večkrat naliv pridere, povodenj prihrumi, se vse skozi silni viharji va-nj vpirajo ter ga žugajo podreti; to je, v vas vse skozi hude skušnjave pritiskajo, in si prizadevajo vašo bogaboječnost končati. Kolikošne pomoči vam je pač treba v taki nevarnosti in kako močnega orožja da se ž njim svojim dušnim sovražnikom v bran postavite! V cerkvi se vam oznanuje božja beseda in ž njo se vam to orožje v roke daje, s katerim zamorete svoje sovražnike premagati, kakor je ravno s tim orožjem mladeneč Jožef Putifarjeve žene nesramno zalezovanje premagal.

Vi ste pravični, pa ste dolžni, vedno pravičnisi in popolnisi prihajati. Božja beseda vas bo k tej zapovedanej popolnosti povzdigovala. Pomislite, h kolikošnej popolnosti je božja beseda prve kristijane povzdigovala. Božja beseda je rodila toliko svetih mučencev, kateri so se za Jezusovo vero dali strašno mučiti in poslednjič še umoriti; toliko svetih spovedovavcev ali pričevavcev, ki so se raji dali pretepati, po ječah metati, ob premoženje pripraviti, kakor da bi bili Jezusove nauke zapustili; toliko svetih devic, ki so raji življenje, kakor preblagi venec čistosti zgubile; toliko svetih puščavnikov, kateri so svet zapustili, se na samotne puste kraje podali, in od ljudi odločeni strahoma in trepetaje za svoje zveličanje skerbeli.

Nikar se ne izgovarjajte, da ste slabe glave, in besede božje ne ohranite. — Iz serca dober človek pride s pravo ponižnostjo, ktera pri Bogu več velja, kot spačena modrost, k umnemu možu, kterege so blizo in dalje zavoljo njegovih čednost spoštovali, in se mu pritožuje rekoč: „Od vsega, karkoli v pridigah in kerščanskih nauk slišim, skoraj nič v glavi obderžati ne morem, ampak vse koj pozabim!“ Na to-le mu hoče modri mož zadovoljno dokazati, da, čeravno se mu v glavi nič ne stavi, so mu pridige in božji nauki vselej v veliko korist, ter mu odgovori: „Vzemi vmazano sito in pojdi po vode k potoku!“ Čuden se mi zdí ta svet. Se po-

smehuje, vendar pa gre. Zajema vode; ali nič se je v situ ne vstavi. Tako dela nekaj časa, potem nazaj pride in reče: „Sito sem brez vode prinesel; vode ni bilo moč!“ Zdaj ga modri popraša: „Ali ni bilo poprej sito vmazano? Je bilo, mu ta odgovori, pa zdaj je čedno in snažno! Vidiš, mu reče modrijan, tako bo tudi tvoje serce z božjimi besedami napolnjeno, v čednostih vedno lepše, čistejše, čeravno v pameti ne moreš vsega obderžati.

Ni se tedaj tudi, ljubi moji! čuditi, da so bogaboječe duše vselej po Jezusovih naukih tolikanj hrepenele. David je rekel: „Veselil sem se tvojega govorjenja, o Bog! kakor človek, ki velik plen (rop) najde.“ (Ps. 180, 162.) Božji prerok Jeremija je Bogu rekel: „Tvoja beseda mi je v veselje in v razsvitljenje.“ (Jerem. 15, 16.) Presveta Marija devica je skerbno poslušala in premišljevala ne le, kar je Jezus govoril, ampak tudi, kar so priprosti pastirji in drugi od Jezusa dobrega govorili. (Luk. 2, 19.) Marija, Marte sestra, je pri Jezusovih nogah sedela, in njegove nauke prav skerbno poslušala, da bi vedla, kako gre dušo zveličati.

2. Grešniki pa morajo božjo besedo poslušati, da se spreobernejo in spokoré. Grešnike sveto pismo spijočim primerja. Sv. apostelj Pavel piše v listu do Rimljanov: „Ura je že tukaj, da od spanja ustanemo.“ (Rimlj. 13, 11.) Zdaj si pa mislimo človeka, ki terdó spi, in ga je na enkrat h kakemu delu treba, na katerem je veliko ležeče. Da se spijoči človek iz terdega spanja zbudi, treba ga je, alite, klicati; in če ne sliši, bližej njegove postelje stopiti in še glasnejše ga poklicati, da se predrami. Kader se predrami, odpré morebiti na pol svoje oči; toda na drugo stran se oberne in spet zaspi. Zdaj ga je treba nekoliko stresti, da se zavé, in iz postelje vstane. Tu imate podobo v grehe zakopanega grešnika, kateri je svojo dušo in nje zveličanje pozabil, in toraj skoraj nič družega ne premišljuje, kakor kako bi svojemu hudemu nagnjenju, svojemu mèsnemu poželjenju stregel. Tak grešnik spi, tako rekoč, v svojih grehah, ker živi brez skerbí, akoravno je v nevarnosti, da se večno pogubi. Bogaboječi kristijani ga budé iz grešnega spanja, ker ga s svojim lepim zgledom k bogaboječnosti kličejo; toda njih lep izgled je preslab, grešnika iz spanja zbuditi, ga k poboljšANJI pripeljati. Treba je toraj bližej njegove postelje stopiti, in ga glasneje zaklicati, da se predrami. To stori njegova vest, ktera ga glasneje iz spanja budí, kakor bogaboječih kristijanov lepi izgledi, ter nad njim vpije: „Doklej boš še spal, se še po mlaki pregreh valjal? Vstani, poboljšaj se; ura se je že približala iz spanja vstati, in boljše življenje začeti!“ Grešnik se na vestni glas nekoliko predrami, spozná nevarni stan, v katerem se nahaja, svoje oči na pol odpré, pa ne vstane, ampak oberne se na drugo stran, ter spet zaspi, še v grehah oslane. — Da se grešnik popolnoma zavé, in iz spanja vstane, treba ga je tresti. Strese in pretrese ga pa božja beseda; ki jo iz ust svojega duhovnega

pastirja sliši; božja beseda mu od ene strani pred oči stavi nesrečno smert, ktera ga čaka, ako se ne poboljša; oestro sodbo božjo, ki ga bo zadela, ako se ne spreoberne; peklenski ogenj, v katerem bo večno gorel z dušo in s telesom, ako grehom slovesa ne dá, in se ne spokori. Od druge strani pa mu kaže neskončno usmiljenje božje, po katerem je Bog vsako uro pripravljen, grešnika v svojo prijaznost vzeti, ako se z vsem srcem k njemu oberne; veliko veselje, ki ga bodo angelji imeli v nebesih nad njim; in po smerti večno plačilo v sv. raju, ako za svoje grehe božjej pravici zadosti. Toraj pravi sv. Avguštin: „Ko bi bil tudi merzel ko sneg, zmerznjen ko led, ter kakor kamen, ne obupaj. Božja beseda bo ogrela, kar je ozeblo; stajala, kar je zmerznilo; omečila, kar je terdo. Duh Gospodov bo pihal, in spokorne solze se bodo grešniku iz oči vderle. Pa porečeš: „Je grozno spriden človek, in terd kakor skala.“ „Nič ne de,“ pravi sveti Avguštin, „božja milost je dovolj močna omečiti ga.“ Saj nam sam Gospod po svojem preroku Jeremiju pove, da je njegova beseda enaka kladvu, ki tudi kamen razbije.

Sv. Avguštin pa je bil tudi sam poskusil kar nam s temi besedami spričuje. Bil je sv. Avguštin sin nevernika, kateri je hotel svojega sina Avguština izrediti imenitnega ter učenega moža; Avguštinova mati, sv. Monika, pa ni družega želela, kakor odgojiti svojega ljubega sina za Boga in nebesa. Ali Avguštin je vendar le na slabo stran vdaril, ter v velike zmote zašel. Bil je učenik že v dvajsetem letu svoje starosti, pa je pri tem silno razuzdan živel, in da bi tem ložej svojej razuzdanosti stregel, potegnil je s krivoverci (Manihejci). Ednajst let je prebil v teh zmotah, potem se v Rim podal in iz Rima v Milan. Tu je hodil sv. škofa Ambroža poslušat, ki je v tem mestu z veliko gorečnostjo božjo besedo ozna-
noval, ne toliko iz pobožnosti, temveč iz radovednosti, ker je sveti Ambrož blizo in dalječ slovel. Ali dalj ko Avguštin sv. učenika posluša, bolj mu njegova beseda v živo gre. Žark milosti božje ga obsije; serce se mu jame tajati, in silni boj se v njem spočne, boj med grešnim poželjenjem in boljším prepričanjem. Na zadnje zmore boljše prepričanje. Avguštin skušnjavo zmaga, in se k Bogu poverne. Posihmalo je spokorno živel, ter štirideset let zvesto Bogu služil; in kakor popred njih je veliko s svojim slabim zgledom pohujšal, zdaj s svojim lepim zgledom svetil vsem, ki so ga poznali. — Vidite, kaj poslušanje božje besede ne stori, in koliko moč ima božja beseda do grešnikovega serca! Obudi ga k spreobrnjenju in pokori. Kolikanj je toraj treba grešniku božjo besedo poslušati, ko bi bil tudi še toliko v Jezusovih naukih podučen, iz tega konca poslušati, da bi ga božja beseda k dobremu ogrela, in k pokori pripeljala! Grešnik, v grehe zakopan, ve sicer, da je božji sovražnik, pa vendar nekako ves merzel ostane; božja beseda mu pa njegovo nesrečo tako pred oči postavlja, da ga tudi k dobremu ogreje in potegne. Kralj David je vedel, da ni prav, kar je nad Betzabejo

in Urijem storil; pa vendar ni šel sam v sé tako dolgo, da je Bog preroka Natana k njemu poslal, kateri mu je v priliki hudobijo storjenega greha pred oči postavil, ter ga ž njo k pokori spodbodel, in ravno to je že marsikdo zmed nas skusil, kateri se je bil v grehe ngubil, je v grehih živel, in vedel, da prav ne dela; pa je vendar v nekakošnem pokoju živel. Ko je pa to in uno pridigo slišal, pravi sam, od tistega časa, ni imel nobenega miru in pokoja v svojem sercu, dokler ni grehov zapustil, in se jih čisto spovedal. Božja beseda ga je tedaj k pokori prignala. Toraj govori sv. Bazilij: „Kolikorkrat v cerkvi škofje in mašniki pridigujejo, tolikokrat se večerja napravi. Pri tej večerji se pa take pijače in take zdravila bolnikom na mizo postavijo, ktere slepim pogled in mertvodom zdrave ude dajejo, gobove očiščujejo, merliče oživljajo, in vse dušne bolezni ozdravljajo.“

Sklep.

Zdaj pa, preljubi moji! ne vem, ali bi se veselil in vas blagroval, ali bi še le žaloval, in vas miloval. Veseliti se morem in vas blagrovati, če pomislim neskončno dobrotljivost božjo do nas, ktera nam tolikokrat kruh življenja lomi, ki jih ga še toliko in toliko strada, in nam s svojo nebeško lučjo steze v nebesa razsvitljuje, ko jih še toliko in toliko tava po temi neverstva. Pa, moj Bog! morebiti bi mogel ravno zavoljo te tvoje neskončne dobrote do nas še le trepetati in kristijane milovati, ker jih je vse preveč med nami, da to tvojo nezmerno dobroto nehvaležno in hudobno zametajo, se božjej besedi odtegujejo, in si torej še večje pogubljenje na glavo nakopavajo. Vse preveč jih je med nami, da jim kruh življenja že preseda, da raji po temi pregreh tavajo, kakor da bi v svitlobi hodili. — Oh, Gospod! usmili se jih, kterim je že tvoja beseda v zaničevanje postala! — Pomagaj nam, da vsi pravični grešniki radi in zvesto božjo besedo poslušamo; pravični, da pravični ostanemo in v popolnamosti še rastejo, — grešniki pa, da svoje grehe spoznajo, skesajo, spovejo in pravo pokoro delajo. Tako bomo vsi zveličani; kajti „zveličani so, pravi Jezus, kateri božjo besedo poslušajo in ohranijo.“ Amen.

Pridiga za VI. adventno nedeljo.

(Doline in gore.)

„Vsaka dolina naj se napolni in vsaka gora naj se poniža.“ Luk. 3, 5.

V v o d.

Pri judih je bila postava, da nihče ni smel očitno učiti, preden je bil 30 let star. Zatoraj je Jezus tudi do 30. leta tiho in ponižno živel v Nazaretu. Pa približal se je ta čas in Janez Kerst. je začel, pot mu pripravljati. V puščavi, borno oblečen, je ljudi klical in učil, in hodili so ga poslušat ljudi vseh stanov. Opominjal jih je resno, naj vsi dopolnujejo dolžnosti svojega stanú, naj pokoro delajo in tako pot pripravljajo Onemu, kterega tako željno pričakujejo, ki že v sredi med njimi stoji, kterega pa ne poznajo. Proti koncu, ko je ura, da se Jezus sam oglasi, že bila prav blizu, začel je tudi Janez bolj jasno in odločno kazati, kako naj delajo pokoro in pripravljajo pot. Danešnje sv. evangelije nam pripoveduje, kako je klical in učil: „Vsaka dolina itd. . . . Sv. Janez toraj govori o dolinah in gorah, in tudi jaz hočem vam danes o dolinah in gorah nekaj spregovoriti. Pripravite se!

Razlaga.

Pervi nauk, ki ga nam dajejo doline in gore, je ta:

1. Kako lepo in modro je Bog vstvaril in vravnal vesoljni svet! Narejajte človeku najlepšo godbo ali musiko, postaviti ga med najkrasnejše rože ali cvetlice, napravite mu najslajših jedi —, ako pa človek vedno le eno in tisto sliši, eno in tisto vidi, eno in tisto vživa, vsega se sčasoma naveliča, vse mu sčasoma preseda. Taka bi bila tudi na svetu, ako bi bile po njem le samo doline ali le samo gore, — vse bi bilo enolično, dolgočasno in žalostno. Tako se pa čredijo doline in gore, in ravno to našo zemljo dela lepo, prijetno in veselo. Gotovo ste že gledali naše gore, po kterih raste toliko drevesja, in živi toliko žival in šterli toliko pečevja! Kaj vam pravijo Dobrač, Triglav, Nanos in vse naše gore, ki se v juternem svitu ali večernem mraku zlato žarijo? Pa tudi kako prekrasne in prijetne so naše doline, po kterih toliko ljudi in živine prebiva, toliko žita in trave raste, toliko sadja in rožic cveti in toliko vrelcev in potokov šumlja! S kraljem Davidom moramo klicati: „Hvalite Gospoda gore in vsi

hribi, sadunosno drevje in vse cedre!“ In ta Gospod je tvoj oče, zaupaj na-nj, — pa tudi hvaležen bodi in spolnuj njegove zapovedi! Drugi nauk:

2. Ljudje potrebujemo eden drugega, toraj ljubimo se med seboj! Po gorah raste lesovje, ki se seka in spravlja v doline; po gorah se sveti ruda, ki se koplje in prevaža v fužine, po gorah se zbira voda in doteka po skritih žilah, po vrelih in potokih v vasi in mesta. Kar pa dajejo gore, vse obdelujejo in uživajo ljudje, ki v dolinah po vasi, po tergi in mestih prebivajo. Tako se gore in doline lepo podpirajo in ena brez druge bi obstati ne mogla. Ravno taka je tudi med nami. Bog je postavil veliko stanov, visokih in nizkih, pa vsi eden drugega potrebujemo. Kaj bi počeli bogatinci in veliki posestniki, ko bi ubogih in revnih ne bilo? Kdo bi delal in se trudil, kdo bi kuhal, kdo obleko narejal, živino gleštal, polje obdeloval, v fužinah se potil, po cestah se pobijal? Tako so posli, delavci in rokodelci bogatim in posestnikom potrebni. Kaj bi pa počeli posli, delavci in rokodelci, ko bi taci ne bilo, ki jih potrebujejo, jih plačujejo in redijo? Vsegamogočni in premodri mojster je svet tako naredil, da je vesoljni svet velik stroj ali velika mašina, v kateri je vsak stan potrebno kolesce, in ima svoje opravilo. Ako se kaj polomi ali proti božji volji prenaredi, ali vse obstoji ali pa vse gre po koncu, kakor nam priča zgodovina in tudi vsakdanja skušnja. Ni bilo in ne bode dobro na svetu, ako bojo bogatini stiskali in oderali uboge, — ubogi pa zavidali in sovražili bogatine in se puntali proti njim. Vsak stan je od Boga, je potreben in pelje v svete nebesa. Zatoraj imejmo se za otroke enega Očeta, za brate in sestre ljubimo se med seboj in spolnujmo vsak po vsej moči dolžnosti svojega stanu. Podpirajmo eden drugega, kakor se podpirajo gore in doline, ki jih vedno pred očmi imamo! Tretji nauk je:

3. Ne zabimo dolin in gor, ki jih nosimo v svojem sercu. Tudi v našem sercu so doline, in morebiti prav globoke doline. Otroci! vi svojih starišev niste poslušali in ubogali, niste jim pomagali in jim veselja napravljali, niste se spominjali svojih rajnih starišev pri molitvi in v cerkvi, — glejte, koliko manjka v vašem sercu, to je vaša dolina. — Hlapci in dekle! vi niste bili s svojim stanom zadovoljni, niste radi in zvesto opravljali svojih del in opravil, — glejte, koliko manjka . . . to je vaša dolina. — Vi starisi, gospodarji in gospodinje, vi za svojimi ljudmi niste gledali, niste jih podučevali in svarili, kregali in strahovali, niste jih branili slabih tovaršij in grešnih potov, niste jih pri svojih molitvah in daritvah Bogu in angelj varhu priporočevali, — glejte, koliko . . . Vi bogati, ki vam je dajal Bog srečo in blagoslov, vi niste svojega serca in svojih rok odpirali ubogim, niste jim na pomoč pritekli v potrebi in zimi, niste storili dobrega, usmiljenja nimate — glejte, koliko . . . In mi vsi, le koj na grešne persi

udarimo in obstojmo, da bi bili mogli veliko dobrega storiti, pa smo ga zanemarjali, — glejte, koliko . . . Pa so tudi gore v našem srcu! Ta gora je prevzetnost pa vse, kar se iz prevzetnosti rodi. Nočeš več verovati, kar ti sveta katoliška cerkev uči, nočeš več spolnovati, kar ti ona zapoveduje, — to je sad tvoje prevzetnosti, to je gora v tvojem srcu. Nočeš več poslušati pridigarjev, staršev, predpostavljenih, prijateljev, že si misliš, da si sam dosti učen in moder, — to je sad tvoje prevzetnosti, to je . . . Nočeš več svojih navadnih molitvic opravljati, v cerkev, k spovedi hoditi, misliš, da ne potrebuješ več božje pomoči in usmiljenja, — to je sad . . . Razžalil te je nekdo tako ali tako, rad bi se s teboj spravil, ti mu pa nočeš podati svoje desnice, — to je sad . . . Ko toraj gledamo po zemlji doline in gore, ne zabimo dolin in gor v našem srcu!

Sklep.

Vsak dan vidimo prelepe doline in gore po Slovenskem, radi in veseli tudi prepevljamo od njih. Bodimo veseli in hvalimo Boga, da je svet tako lepo in modro stvaril! Podpirajmo eden drugega kakor se gore in doline podpirajo! Pa tudi ne zabimo dolin in gor v našem srcu. Napolnimo doline in denimo v serce, kar dozda notri manjka; — razdajmo gore in ponižajmo se! Tako pripravljamo pot Gospodu, ki k nam pride pri božjej mizi, in tako bomo vsi vidili zveličanje božje. Amen.

Za božični ali svetl dan.

(Jezus — naše solnce.)

„In beseda je meso postala in je med nami prebivala.“ Jan. 1, 14.

Vvod.

Komaj je minulo treh tednov, kar sem vam s tega svetega mesta govoril o tem, čemu da se Marija imenuje „zgodnja ali juterna danica.“ Rekel sem ob godu neomadeževanega spočetja Device Marije, da se Marija med drugim tako imenuje zavoljo tega, ker nam je spočela in rodila Jezusa, ki se imenuje solnce resnice in pravice in je naše solnce. Ravno nicojšno noč je Beseda, ki je bila pod Marijinim srcem meso postala, beli svet zagledala in leži kot novorojeno dete v bornih jasliah tam v Betlehemu. Angelj božji je

pastirjem govoril: „Ne bojte se; zakaj glejte! oznanujem vam veliko veselje, katero bo vsemu ljudstvu, ker danes vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod.“ In pastirji so se hitro na pot podali v Betlehem in „so našli Marijo in Jožefa in dete v jasli položeno.“ Tako nam je danes rojen Jezus, ki je naše solnce. O tem hočem vam danes govoriti, poslušajte!

Razlaga.

To vsi veste, da nam solnce na nebu dela noč in dan, pa tudi štiriletne čase: vigred (pomlad), polletje, jesen in zimo. Zdaj po zimi solnce le prav nizko hodi, le pošev naše kraje obseva, tudi pozno vzhaja pa skoraj spet zahaja. Ravno na god sv. Tomaža, ki smo ga obhajali pred tremi dnevi, solnce najnižej stoji, najbolj pošev nam sije, ob osmih se še le prikaže in ob štirih spet k božjej milosti gre.

1. Ravno tako je tudi naše dušno solnce Jezus ravno pred Jezusovim rojstvom naj nižje stalo.“ „V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bil Beseda,“ tako sv. Janez. Jezus kakor Bog je bil od vekomaj, toraj pod imenom „Beseda“ tudi v stari zavezi, pa ljudje so ga — svojega Boga — zaverгли in ga celó pozabili. Kar je bil Bog perve stariše v paradizu učil, to so ljudje sčasom pokvarili ali pozabili, in le samo judje so se deržali vere v edino pravega Boga, pa še ti so radi in večkrat Njega in njegove zapovedi pozabili, si malike ali krive bogove narejali in čestili pa jim služili in darovali. In ravno ob Kristusovem času, nekaj pred njegovim rojstvom, je vesoljni svet pokrivala najčernerjša tema, žalostna noč nevednosti, nevere in pregrehe. Glejte! ravno zavoljo tega je sv. katoliška cerkev božični praznik postavila v ta letni čas, ko solnce najnižej stoji, in so po zemlji najdaljše in najtemnejše noči. Oj to so bili prežalostni časi, ko ljudje niso poznali svojega Očeta v nebesih, niso nič vedeli od prelepih, večnih nebes, pa tudi pota ne poznali, ki pelje v svete nebesa! Oj to so bili žalostni časi, solnce Jezus, solnce resnice in pravice, jim ni sijalo: Sedeli so ljudje v črnej temoti in smertnej senci! Pa postalo je boljše, solnce se je prikazalo. —

Ko je Bog svet stvaril, rekel je: „Naj bojo luči na terdini neba, in naj ločijo dan in noč, in naj bojo v znamenja časom, in dnevom, in letom; da svetijo na terdini neba in razveseljujejo zemljo. In zgodilo se je tako. Bog je naredil dve velike luči, večo luč, da bi gospodovala čez dan. In bil je večer, in bilo je jutro, četerti dan.“ V nedeljo je Bog začel vesoljni svet vredovati in našo zemljo vravnovati in tako lepo in prijazno narejati, da bi mogel človek in vse druge stvari srečno in veselo na njej živeti. Šterti dan to je v sredo je stvaril ljubo solnce in jelo je sijati in zemljo ogrevati. Tudi zdaj po zimi solnce na dan svetega Tomaža

obstoji, nekaj dni postojí in začne se spet vračati in vzdigovati. Se vé da le počasno, pa vendar bomo skoraj čutili, da solnce že višej hodi in dan narašča.

2. Ravno tako se je tudi Jezus, solnce resnice in pravice, 25. dec. in ob polnoči med torkom in sredo rodil; dušno naše solnce jelo je sijati in preganjati tmino in noč nevednosti in pregrehe. Ravno nicojšno sveto noč je Marija povila dete svoje, solnce naše, Jezusa Kristusa. Že danes, ko še kot rahlo detice v jaslích leži, nas lepo podučuje in daje nam svetiti luč svojih prelepíh naukov.

Svojo obljubo, ktero je Bog storil že Adamu v paradízu in jo ponavljal svojim očakom in jo oznanoval po svojih prerokih, to obljubo, ktero je storil pred 4000 leti, je danes spolnil. Glejte, ljubi moji! Bog je zvest v svojih obljubah, vse kar je obljubil, vse, kar nam je zažugal, vse bo spolnil. Zatoraj pravični veseli se, ti pa grešnik tresi se!

Poglej, kristijan moj! Kako je Bog usmiljen in dobronljív. Ne pošlje ti kakega kralja ali cesarja, ne kakega angelja . . . pošlje ti svojega edinorojenega Sina, da te odreši in zvelíča. Oh kristijan! bodi hvaležen, ljubi Boga in iz ljubezni do njega derži njegove zapovedi in spolnuj njegovo sveto voljo!

Glej, kristijan moj! v bornih terdih jaslích leži sam Sin božji, ki je kralj vseh kraljev, gospod nebes in zemlje, kteremu gre slava in hvala kakor nebeškemu Očetu od vekomaj do vekomaj. Glej, kako se on ponižuje, ti se pa povišuješ in zaničuješ svojega bližnjega, ki je brat ravno tega Jezusa Kristusa. Ti pa borni brat ne bodi žalosten in nezadovoljen, glej! sam božji Sin leži nag in boren v terdih jaslích!

Grešnik! kteremu grešna butara serce teži, da se ne upaš več svojih oči proti nebesom povzdigniti in klicati: Aba, oče! zaupaj in pomiri se! To dete bo za te terpelo grozne bolečine, bo kri prelijalo, na križu svoje življenje dalo in tako tvoj dolg poplačalo pri nebeškem Očetu. Spet bo mir in ljubezen med teboj in nebeškim Očetom, spet ti bojo odperte vrata nebeške. Glej! to je le nekaj milost in dobrot, ktere nam je prinesel Jezus, ki se je danes rodil. Tega se spominjaj človek! kedar zagledaš božično drevo, na kterem visi vse polno lepih lučič in zlahtnih reči, ali kedar vidiš jaslice, v kterih dete Jezus v plenícáh povito spi. Spominjaj se tega in prašaj se, kako hočem vse te dobrote povračati? Jezus te je učil, veruj in derži se zvesto njegovega nauka; Jezus te je rešil od greha, sovraži greh in varuj se ga; Jezus je postavil sveto cerkev, kot svojo namestnico, spoštuj in poslušaj jo; Jezus je rekel: „Karkoli storite najmanjšemu med vami, storili ste meni,“ bodite usmiljeni in dobronljívi, usmilite se posebno po hudi zimi, posebno danes pri darovanji svojih ubogih bratov in sester; Jezus je prinesel in voščil sveti mir, imejte tudi vi med seboj mir in lju-

bezen, kakor so angelji danes peli: „Na zemlji mir ljudem, ki so dobre volje!“

Sklep.

Adventni čas je najžalostnejši čas celega leta; vse zdihuje, da bi ta čas skoraj minil, in sveti dan vsakdo vesel zakliče: Hvala Bogu, doživeli smo božične praznike, skoraj bo bolje; solnce se je vrnilo in bode spet lepši sijalo in bolj ogrevalo. Žalosten advent je tudi bil stari testament; pa Jezus se je rodil in minula je noč in tmina. Morebiti je žalosten advent tudi v tvojem srcu; glej solnce že hodi višej; tudi tvoje solnce Jezus se je rodil in ti hoče svetiti na pravem potu in ogrevati za vse dobro. Ne bodi oterpanjen in mertev, pa daj se razsvetiti in ogreti! Po tem moraš tudi peti z angelji: „Slava na višavah“ Amen.

Za god svetega Štefana.

(Nekaj od kamnja.)

In so ga pahnili iz mesta in s kamenjem pobijali.“
Dj. apost. 7, 57.

V v o d.

Jezus je svojim učencem rekel: „Iz shodnic vas bojo devali; ura clo pride, da bo vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori.“ Kako hitro so se spolnile te Jezusove besede! Komaj je sv. Duh nad aposteljne prišel, komaj je sv. Peter binkoštno nedeljo svoje usta odperl, komaj se je rodila Jezusova cerkev, že se začne spolnovati Jezusova zgoraj omenjena beseda. Še binkoštno nedeljo popoldne zgrabijo judje aposteljne in jih veržejo v ječo. Drugi dan jih stavijo pred sodnijo, jim protijo strašne reči, umorili pa še niso nobenega med njimi. Pervi, ki je smert preterpel za Jezusa, je bil sveti Štefan, katerega god danes obhajamo. Pomagal je aposteljnem milodare deliti, ljudi podučevati, bil je poln milosti in moči, delal velike čudeže in znamenja med ljudmi. Nekteri so se ž njim prepirali, pa niso mogli obstati pred modrostjo in duhom, kateri je govoril. Škripali so z zobmi, si zatikali ušesa in slednjič planili na-nj. Ko so ga bili zgrabili, pahnili so ga iz mesta in s kamenjem pobijali tako dolgo, da je izdihnil svojo dušo in v Gospodu zaspal. Preljubi! govoril bi danes spet kaj rad od kake stvarjene

reči. Od ktere pa bom govoril? Od tiste, ktero nam današnje berilo v misel jemlje in ktere nas današnji praznik spominja. Govoril bom od kamnja in pravim:

1. so kamni, ki nam prida donašajo;
2. so kamni, ki nam škodo delajo in
3. so kamni, ki nam spotiko narejajo. Poslušajte!

Razlaga.

Bog je pogledal reči, ki jih je vstvaril in je videl, da so vse dobre. Tako je tudi s kamnjem; tudi kamni so dobri:

1. So kamni, ki nam prida donašajo. Kaj je to, ki se na kroni svitlega cesarja tako lepo prelija? Žlahtni kamni so, ki se drago plačujejo. Na Portugalskem je največi demant, ki je neki 2240 milijonov goldinarjev vreden; na Francoskem sta pa dva, katerih eden 5 milijonov velja. Ti žlahtni kamni se kopljejo, se brusijo in obdelujejo in tako ljudem veliko dobička donašajo. — Kako čudne so okna, skoz ktere gledamo in ktere nas vetra in mraza varujejo. Tudi steklo ali glaževna, iz ktere se okna narejajo, se dela iz kamna, ki se imenuje kremen. Stari pisatelj Plini nam pripoveduje, da so feniški tergovci na suho šli si jesti kuhat. Kotle so postavili na solitarne plošče, ki so se jele v ognji polagoma topiti in se s kremenskim peskom na tleh in s pepelom mešati. Ko je ogenj vgasnil, vterdila se je ta zmes v lepo, svitlo gručo, ki se je skoz njo vidilo; tako so se ljudje naučili steklo narejati. — Tudi sol je kamen, ki je ljudem in živalim in tudi pri drugih rečeh zelo potrebna. — In odkod so hiše, v katerih tako ročno, varno in veselo prebivamo? Iz kamnja so, ki se v apno skuha in potem v to služi, da si stavimo poslopja in cerkve in delamo vasi in mesta. Človek! ne hodi po kamnju in ne stanuj vsred kamnja, da bi se ne spominjal Tistega, ki je vse to vstvaril za človeka. Ne pozabi svojega Boga, o katerem tudi merzlo in mrtvo kamnje govori in priča, da je vsegamo gočen, neskončno moder in dober!

2. So pa tudi kamni, ki nam škodo delajo. So kamni, ki so strupeni in človeka umorijo. O judih beremo v sv. evangeliju, „da so kamnje pobirali, da bi v Jezusa lučali,“ — hotli so ga ubiti, Jezus pa se je skrtil in je šel iz tempeljna. Tudi v sv. Štefana so kamnje metali tako dolgo, da so ga umorili. Tudi na nas včasih od vseh strani kamnje leti, ki ne pobija sicer našega trupla, pa pobija našo dušo in napravlja nam veliko škode. Veste, kaj je to kamnje? To so tiste hude besede, ki jih hudobni jeziki spuščajo na druge, jim čest in dobro ime spodjedajo in veliko škode napravijo. Marsikdo je že po nedolžnem obležal pod temi kamni, da je prišel ob vse in bi rekel mertev obležal. Ljubi moj! ne glej na druge, kaj počenjajo, ne duhtaj, kako bi mogel kak kamen vreči na

tega ali unega. Kdo si, da sodiš druge? Bogu stoji ali pade človek; Bog nas bo sodil vse, njemu gre sodba, njemu jo prepuščajmo! Sodba brez usmiljenja čaka pa tistega, kdor ni imel usmiljenja: „Zveličani pa so usmiljeni, kajti usmiljenje bojo dosegli.“ Pripekljali so nekdanj pismarji in farizeji k Jezusu ženo, ki so jo bili v prešestvu dobili, in so rekli, da jo hočejo kamnjati po postavi. Jezus pa je rekel: „Kteri vas je brez greha, naj prvi verže kamen v njo.“ Taka je, ljubi moji! vsi smo ubogi grešniki, vsi imamo pred svojimi vratmi dosti pometati. Zatoraj ne lučajmo kamnja v druge, ne obrekujmo in obsojimo jih: „S katero mero mi merimo, s ravno tisto mero nam bo tudi Bog meril.“

3. So kamni, kateri nam spotiko narejajo. Znano vam je, kako je satan Jezusa skušal. Vzel ga je seboj v sveto mesto in ga postavil na verh tempeljna in mu je rekel: Ako si Sin božji, verzi se doli; zakaj pisano je: Svojim angeljem je zavoljo tebe zapovedal, in na rokah te bojo nosili, da kje s svojo ного ob kamen ne zadeneš. Nas angelji božji na svojih rokah ne nosijo, da ob kamen ne zadenemo, da se ne spotaknemo in pademo. Zato nam je dal Bog oči, da gledamo, kam stopimo. Vendar se pa večkrat zgodi, da ob kamen vdarimo in se spoteknemo in še celo pademo. Pa teh kamnov, kateri na poti ležijo in na kterih se spotikamo, nimam v mislih, merim le na druge kamne v duhovnem pomenu, na kamne, ki so hudobne besede in gerde djanja, to so kamni, ki nam spotika narejajo, da tudi mi pademo. Oh koliko jih je nesrečnih grešnikov in grešnic, ki so se na drugih spotaknili, se pohujšali in padli, padli globoko v strašne pregrehe in velike hudobije. Zatoraj pravi Jezus: „Gorje človeku, po katerem pohujšanje pride; boljši bi mu bilo, da bi se mu mlinsk kamen obesil na vrat in se potopil v globočino morja.“ Ne zabimo tega, ljubi moji! govorimo pametno, obnašajmo se previdno in živimo pošteno, da nikomur ne bomo v spotiko. Kako hočemo to nesrečo in škodo popraviti, ako se kdo na našej obnaši ali našem govoru spotakne, pohujša in spridi. Male iskrice je treba, da navstane, velik ogenj in požar, — in včasih je treba le ena samega pogleda, ene same besede, ene same dotike, da navstane velik greh. Zatoraj pravi sv. Duh: „Človek! karkoli počenjaš, delaj modro, in zmisli se na konec.“ Živimo tako, da ne bomo nikomur v spotiko!

Sklep.

Sv. Štefan se včasih tako-le mala: Derži v roci bukvice, in na njih ležijo kamni. Bukvice nam pravijo, da je učil, kamni pa, da so ga kamnjali. Tudi mi imamo dosti kamnja pred seboj, ki nas uči marsičesa. Bog je stvaril kamnje k našemu pridu: hvalimo in ljubimo Boga, ki je vse tako modro vravnal. Pa ne narejajmo si sami kamnja, s katerim bi bližnjega ranili. Obrekovalec!

tvoje besede so kamni, ki bližnjega pobijajo. Ne narejajmo si kamnja, na katerem bi se kdo spotikal. Premišljajmo vselej, kar govorimo in delamo, da nikogar ne pohujšamo. Sveti Štefan! prosi za nas, da srečno pridemo v sveta nebesa, ki so narejene iz samih dragih in žlahtnih kamnov. Amen.

Za nedeljo pred novim letom.

(0 snegu.)

„Simeon jih je blagoslovil; in udova Ana je bila pri štiri in osemdesetih letih.“
Luk. 2.

V v o d.

Dva stara človeka nam stavlja današnje sv. evangelije pred oči. Simeon je bil že silno star, pa pobožen in zvest služabnik božji. Zdihoval je po obljubljenem Odrešeniku, veselil se ga in Boga prosil, da bi še pred smertjo videl svojega Zveličarja. Bog mu je tudi to obljubo spolnil, da ne bo umerl, preden vidi Odrešenika sveta. Ana je bila tudi stara udova, bila je že stara pri 84 letih, je rada v tempelj hodila in se pogostoma pogovarjala z ljudmi, ki so tudi Odrešenika pričakovali. Dva stara človeka imamo toraj danes pred očmi in se spominjamo vseh slabost, ki jih starost seboj donša. Noge omahujejo, roke se tresejo, zobje izpadajo, lasje se belijo, želodec ne prebavlja, oči slabijo, spomin zapušča. Tako se oglašajo starost, ki je slabost. Med znamenja starosti spada toraj tudi to, da se belijo lasje; pravimo, ta ima lase bele ko sneg. Sneg tudi ravno zdaj pokriva in beli našo zemljo, vsak den ga imamo pred očmi; tudi sneg nam marsikaj lepega in koristnega pripoveduje. Toraj hočem danes o snegu k vam govoriti; bodite pripravljeni!

Razlaga.

Zjutraj vstanemo, pogledamo skozi okno, vse je belo po strehah in tleh, sneg je šel. Malo je premolknilo, pa spet začne sneg iti in ščasoma ga tako mede, da vse šumi. Vihar je spet utihnil, sneg pa le gre; zdaj vjamite snežinko ali zvezdico.

1. Poglejte, kako majhna je, pa vendar prečudno narejena. Vsaka snežinka je podobna malej, srebernej zvezdici na 6 voglov. Kdo je naučil deževne kapljice, ki zmerzujejo, da se

tako redno sprejemljejo in tako lepo zvezdico napravijo? To storijo postave, ktere je vsegamogočni stvarnik vdihnil svojim stvarim; po teh božjih postavah delajo božje stvari, žive in mrtve. Človek, glej živali, ki nimajo pameti, glej stvari, ki nimajo življenja, glej vse spolnuje božje postave. Le ti o človek! ki si krona in glava vsega stvarjenja, le ti se puntaš zoper svojega stvarnika in praviš: Nočem Bogu služiti in spolnovati njegovih zapoved, kako gerd in nehvaležen si!

2. Vzemi snežinko v roko, poglej kako lahka je, pa koliko premore. Tam na robu pade raz veje nekaj malo snega, se jame opotekati, narašča in narašča, ščasoma postane strašen plaz, ki drevesa terga in lomi, njive in travnike odnaša, hiše in ljudi pokoplje. Tu vidimo, kako resnične da so besede: „Pri malem se začne, pri velikem neha.“ Tako se tudi vsak greh pri malem začenja. Kralj David le svojih oči ni zavaroval, in postal je morivec in prešestnik. Judež Iškarjot je le krajcarje za se ohranil, ki so v pukšico padali, in postal je izdajavec svojega gospoda in mojstra. Hudobna misel ali želja, ktere si iz glave ne spravimo, nesramna beseda in nespodoben pogled, ktere ga si dovolimo, more napraviti velik greh in strašno nesrečo. Zatoraj varujmo se tudi malenkosti: Iz malega raste veliko!

3. Pogledajte sneg, ki zemljo pokriva, kako je čist in lep. Pravimo radi: to je belo, ko sneg. Kako lepo se v solncu prelija in igra, da ga še gledati ne moremo. Ko se je Jezus na gori Tabor spremenil, „svetilo se je njegovo obličje ko solnce in njegove oblačila so postale bele ko sneg.“ In pri našem kerstu je djal duhovnik belo oblačilico na nas in pristavil besede: „Obleci belo oblačilo nedolžnosti, ktero neomadeževano prinesi pred sodnji stol našega Gospoda Jezusa Kristusa, da bodeš imelo večno življenje.“ Sneg nas toraj tudi opominja milosti in sreče, ki smo jo dosegli pri svetem kerstu; postali smo čisti in nedolžni kot angelji, otroci božji, bratje Jezusovi pa dediči nebeškega kraljestva. Ne zabimo tega, pa tudi tako se obnašajmo, da svojega mesta v nebesih ne zgubimo. Ali še veste, kaj ste obljubili pri sv. kerstu? Verovati v Jezusa in njegovo cerkev, odpovedati se hudiču in vsemu njegovemu djanju, to smo pri kerstu obljubili. Bodimo mož — beseda, da svoje belo kerstno oblačilo ohranimo — čedno.

4. Sneg se nam dozdeva male vrednosti, pa nam je velika dobrota. Zemlja je rodila in nosila žita in trave, dajala nam je, kar je imela, zdaj potrebuje tudi pokoja in počitka, da si nabira novih moči za novo leto. Zato jo pokrije predobri stvarnik s toplo odejo, pošlje snega, pod katerim trudna zemlja počiva in spi in nabira novih moči. Tudi ti o človek! ko si se utrudil in upehal, potrebuješ počitka, in tudi tebi diši jed in pijača, dobro dene počitek in spanje. Tudi živina ne more biti vedno vprežena in pri delu, še mrtva mašina mora včasih obstati, da se pregleda

in poravna. Ravno taka je z zemljo, in sneg jej donša potrebni pokoj. — Dalje navstane po zimi hud mraz, da vse zmerzne. Da to-raj seme, ki ga je kmet v jeseni v zemljo vsijal, škode ne terpi, pošlje Bog sneg, da zemljo kot topla odeja pokriva in ozimine varuje. Tega bi nobeden človek — tudi cesar ali papež ne — ne bi mogel storiti, za zemljo in semena po zimi le sam Bog skerbí. Pa izročil nam je Bog drugih stvari, ki naše pomoči posebno po zimi potrebujejo in prosijo. Poslušaj, kako gladovni vrabci in šinkovci po skednju čivkajo, kako pridne senice po oknih kljujejo in terkajo. Usmili se po zimi rad teh ljubih živalic in verzi jim včasih pest kakega žita. Posebno ti je pa Bog po zimi izročil uboge tvoje brate in sestre, ki po zimi terpijo, stradajo in zmerzujejo. Daj jim po zimi kaj več, pomoli jim kak krajcar, kaj kruha ali moke, verzi jim kako poleno: tako je volja božja, Bog ti vse poverne in stokrat poplača.

5. Sneg nam pa še govori eno resno in grenko besedo. Stopite to-ven na polja in travnike, ki jih sneg pokriva; ali se vam ne zdijo kakor široko mertvaško polje, vse je tiho, vse pod snegom mrtvo. Stopite na pokopališče, morebiti se je to leto marsikteri naših znancev in prijateljev vlegel pod belo odejo in že pokriva sneg njegovo gomilo. Danes stojimo na koncu starega leta, še nekaj ur in djano je po njem. Morebiti je bilo ravno to leto tudi za marsikterega izmed nas poslednje; zdaj leta bom morebiti jaz, ti ali uni že tudi počival in spal pod snegom, — kje pa bode duša?! Duša pojde pred Boga, pred vsegavedočega, najsvetejšega in najpravičnejšega sodnika in bo sprejela, kar si je zaslužila, — žela bo na večne čase, kar je tukaj v nekaj letih sejala. Zatoraj dobro obračajmo čas, ki hitro mine, se nikoli ne verne in nam donša srečno ali nesrečno večnost.

Sklep.

Vsak dan vidimo zdaj sneg in hodimo po njem, poslušajmo tudi, česa nas sneg uči. Vse je Bog po svetu modro naredil in uravnal, — bela je postala pri kerstu tudi moja duša, hočem se greha varovati in jo belo ohraniti. Hočem po zimi dobrih del storiti, največ ko morem; te dobre dela pojdejo z menoj v neskončno večnost. Moje truplo bo pod snegom spalo, morebiti skoraj — duša moja pa pojde pred Boga; o Bog bodi jej usmiljen! Amen.

Za novo leto.

(Solnce dela novo leto.)

„Otrok je bil obrezan in mu je bilo dano
ime Jezus.“ Luk. 2, 21.

V v o d.

Le malo je besed, ki jih beremo v današnjem sv. evangeliju, — pa veliko je misel, ki človeka danes sprehajajo. Po božjej postavi so se judovski fantiči obrezovali, in tej postavi se je tudi Jezus podvergel, akoravno je bil Sin božji, in ni bil pod postavo. Tako je Jezus, še le osem dni star, že perve kapljice svoje sv. kervi preliljal. O tej ljubezni Jezusovi bi toraj mogel danes vam govoriti. Pri obrezovanji je dete dobilo ime Jezus, kakor je angelj Gabriel Mariji oznanil. O tem presladkem imenu „Jezus“, pred katerim naj se priklanjajo vse kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in v katerem samo in edino se mi vsi zveličati moremo, o tem presladkem in presvetem imenu bi tudi mogel danes vam marsikaj povedati. Pa o tem danes molčim in ostanem pri tej besedi: **Danes je novo leto.** Veliko pobožnih in imenitnih misel te besede: Danes je novo leto, v našem sercu budijo, ne ktere teh misel hočem danes z vami premišljevat. Začnem v imenu Jezusovem, — pripravite se!

Razlaga.

Beremo v koledih: Danes je . . . srečamo prijatelja in ga pozdravljamo: Bog daj srečno novo . . . Vprašam:

1. Kaj se pa to pravi: Danes je novo leto? Kaj to pomenja? Naša zemlja se okoli svoje osi v 24 urah enkrat zavrti, in to dela nam den in noč; zraven se pa še tudi okoli solnca suče in ta svoj dolgi pot dokonča v 365 dneh, in to je eno leto. Minul nam je toraj spet lep kos našega življenja: 365 dni, okoli 9000 ur, in več 52.000 minut. Šel je ta lepi čas v veliko morje večnosti in nesel seboj vse misli, želje, besede in djanja naše. Pravični sodnik pa je vse to zapisoval in kam — ali v bukve večnega življenja ali v bukve večne smerti? In pri tej sodbi smo spet toliko dni, ur in minut bližej. Marsikteri je ravno minulo leto stopil pred to sodbo in našel tam v bukvah božjega sodnika zapisano vse svoje djanje in nehanje. Zanašali so se na svoje zdravje in svoje moči, obetali si dolgo življenje, pa čas jim je bil

ravno to leto potekel. Ljubi moji! Novo leto začenjamo, zdravi in veseli smo, hvala Bogu! ali pa vemo, koliko dni, ur ali minut tega mladega leta bomo doživeli? To si danes k sercu vzemimo, in dobro poslužujmo se časa, ki ga nam božja milost daruje.

2. Danes je novo leto: Kdo to nareja? Naša zemlja se ne vrti le samo okoli svoje osi in dela tako noč in dan, se ne suče le samo okoli solнца in dela tako leto: ampak zemlja naša se tudi proti solncu bolj ali manj pošev postavlja in dela tako štiri letne čase. 21. decembra zemlja naj bolj pošev stoji proti solncu, je najbolj od solнца obrnjena, zatorej je zima, najkrajši den, najdaljša noč in hud mraz. Pa nižej solnce ne zahaja, 21. dec. je solnce obstalo, se je obrnilo in začelo nov tek nazaj. Skoraj se bode to poznalo, dan bo rasel in solnce bo višej hodilo, in ob Svečnici se bode že vse to poznalo. — Solnce toraj se oberne ob novem letu in nov tek začenja. Tudi mi začenjamo novo leto; — ali bomo pa mar stari ostali, ali se ne bomo obrnili in novo življenje začeli? Ti si morebiti v starem letu hodil po grešnem potu, se obračal od Boga in tekal proti peklu. Glej! solnce se obrača in nastopi nov pot, — ali boš mar ti stari ostal? Ne zanašaj se na zdravje in dolgo življenje, — morebiti se tudi leta tvojega življenja h koncu bližajo, in bodo morebiti to leto že pri kraju: „Danes ko zaslišite njegov glas, ne zaterdujte svojih serc!“ Ja! poslušajmo danes božji glas, ki nam danes ob novem letu tako močno bije na naše ušesa! Nastopimo nov pot!

3. In na tem novem potu bode nam naše solnce Jezus dajalo potrebne luči. Kako žalostno je bilo v adventu, ko je bilo toliko megle in tmine, ko so bile noči tako dolge, dnevi pa tako kratki. Sedaj pa že prihaja boljši čas in navadno pravimo: „Hvala Bogu, da smo božične praznike in novo leto doživeli, skoraj bode boljši“. Nastopimo tudi ob novem letu nov pot; zapustimo tmino in hodimo v luči, ktero nam daje Jezus, solnce naše. Jezus je sam rekel: „Jaz sem luč sveta,“ in sveti Janez pravi: „da je Jezus prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na svet.“ Ako hočeš toraj v novem letu hoditi po pravem potu, derži se Jezusa, — poslušaj sveto katoliško cerkev, ki je postavljena od Jezusa, da te namesto njega vodi po pravem potu proti nebesom. Ne poslušaj sovražnikov sv. cerkve, — „le cerkev edina je steber in podlaga vse resnice.“

4. Pa solnce ne daje nam samo potrebne luči, ampak tudi potrebne toplote. Vidite, kako po zimi vse od mraza šterli in ničesar ne dela; ko pa se solnce jame obračati in dalje sijati potem tudi vse ogreva. V starem letu, ko si tičal v greh, si morebiti bil ves merzel do vsega, kar Boga, sveto cerkev, tvojo dušo in večnost zadeva. Pogleduj pa na dušno solnce, na Jezusa, — on te bo ogreval. Poglej, kako te je Jezus ljubil, da je že danes svojo kerv za-te prelil, kako te je učil in iskal in klical

3 leta, kako je slednjič na svetem križu dal za-te svoje življenje; — ali te to nič ne vnema in ogreva, da ljubiš njega tudi ti? Pomisli, kaj ti obljublja, ako hodiš za njim in spolnuješ voljo nebeskega Očeta: „Veselite se, in od veselja poskakujte, kajti vaše plačilo je obilno v nebesih.“ Ali te to ne ogreva, da se poboljšaš in nastopiš ob novem letu tudi novo življenje?

5. Solnce pa ne daje zemlji le potrebne luči in toplote, ampak jej daje tudi novo življenje. Sneg pokriva kakor mrtvaški pert našo zemljo in vse je mrtvo. Pa le počakajte nekaj tednov in solnce bode vse zbudilo iz zimskega spanja in vse bode skoraj vstalo k novemu življenju. Ti, ki se zdaj ob novem letu zbudiš iz grešnega spanja in nastopiš nov pot k novemu življenju, glej v novem letu na dušno naše solnce, glej na Jezusa. „Jaz sem vinska terta, pravi on, in vi mladike; kakor mladika brez terte ne more roditi, tako tudi vi brez mene ne morete ničesar storiti. Kdor pa ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilno sadu za večno življenje.“ Zatoraj v novem letu večkrat pristopajte k božjej mizi, da bote ostali v Jezusu in Jezus v vas,“ — potem bote donášali obilno sadu za svete nebesa; to bode z novim letom tudi novo življenje!

Sklep.

Spet nam je dal Bog novo leto, spet bo solnce dajalo svitlobo, toploto in življenje. Tako smo oskerbljeni v novem letu za življenje našega trupla. Morebiti da bo terda v novem letu, živeli pa vendar le bomo. Bog nam pa je dal tudi dušno solnce, Jezusa. Tudi ta nam bo dajal svitlobe, toplote in življenja. Tako smo oskerbljeni tudi za življenje naše duše. Le zvesto se v novem letu ozirajmo na Jezusa, hodimo po potu, ki ga nam solnce Jezus kaže. Potem naj se godi v novem letu volja božja, — naj nam novo leto donaša srečo ali nesrečo, veselja ali žalosti: „Tistim, ki Boga ljubijo, vse dobro tekne.“ Amen.

Za nedeljo po novem letu.

(Bog skerbi za svoje stvari.)

„Angelj Gospodov se je Jožefu v spanji prikazal v Egiptu.“ Mat. 2, 19.

V v o d.

Komej je bilo dete Jezus rojeno, že mu je stregel grozovitni Herod po življenju. Pa nebeški Oče ga je smerti obvaroval; pošlje angelja, da Jožefa posvari in mu zaukaže, naj beži z Marijo in detetom in se poda v Egipt. Tako je Bog skerbel za to sveto družino. Jožef pobegne v Egipt in živi tam tiho in mirno. Mine več ko eno leto in Herod umerje in minula je nevarnost za Jezusa. Zatorej pošlje spet angelja k Jožefu, naj mu naznani, da je Herod umerl in naj se verne spet v svojo ljubo domačijo. Tako je Oče nebeški spet skerbel za sveto družino in jo peljal na dom v mestu Nacaret. Bog pa ni skerbel le za to sveto družino in ne skerbi le samo za človeka, temveč skerbi za vse svoje stvarjene reči po vesoljnem svetu. Kako čudno, modro in dobrotljivo, Bog skerbi za vse stvarjene reči po svetu, o tem vam hočem danes kaj povedati; poslušajte!

Razlaga.

Ni časa, vam vsega na široko popisovati, le nekaj malega bom povedal. Poglejmo najpred:

1. Kako čudno je svet stvarjen. Na koncu proti severju in jugu so kraji, kjer solnce več mesecev ne sije. Tedaj pa Bog pošilja posebne yelike luči, ki noč razsvitljujejo, da ljudje svoje dela opravljati morejo. — Sred naše zemlje so pa kraji, nad katerimi solnce na poldne stoji in strašno pripeka, da vse posuši in vse od vročine pojema. Tedaj pa pride dolgo deževje, ki vse napaja, vse ohlaja in oživlja. Tudi rastejo po tistih krajih debele sočnate zelišča, ki veliko vode v sebi imajo in ljudi pa živino napajajo. — Po rutah in planinah, kjer sneg nikoli ne skopni in večni led gorovje pokriva, bi ne bilo vigredi ne poletja, ako bi Bog tudi zato prav čudno skerbel ne bil. Tu pripihlja tako vroč veter, da v enem dnevu več snega stopi in spravi, ko solnce v 14 dneh; potem se pa vse hitro ozeleni in cveti. — Morje pokriva skorej dve tretjini zemlje, in daje subej zemlji potrebne megle, oblakov in dežja. Da se pa strašno velika voda ne usmradi, na-

redil je Bog, da ima morje vsak den pritok in odtok, tako da se morje vedno giblje in pretaka; tudi pridejo burje in celo morje premešajo. — Poglejte naše reke, ne deržijo se ravnih strug, temuč tekajo po ovinkih. Tako pa bolj počasno tečejo, ne derejo in ne odnašajo toliko zemlje, pa se dotikajo več bregov in donašajo jim potrebne mokrote! Tako neskončno modro je Bog uravnal stvari po svetu. — Poglejmo pa

2. na rastline. Več ko sto tisoč plemen jih že poznamo na zemlji, in koliko jih bomo še našli! In kako so močne in rodovitne! V egiptovskih piramidah so našli pšenično seme, že več kot 2000 let staro, sijali so ga in kalilo je in rodilo. In da se semena raznih rastlin raztrosijo in vsajajo, mora po božjej volji vse pomagati; semena raznašajo vode, vetri, tice, mergolinci in druge živalice. Poglej, tam na sternej skali, kamor ne more živa duša, stoji prelepa jela in se skorej nebes dotika. Kdo jo je vsadil? Tam po visokih podertinah starodavnih gradov rastejo in cvetijo najlepše rože; kdo jih je tje natrosil? Veter je zanesel tje seme, ki se je prijel in pognalo. Tudi tice k temu pomagajo, da se rastline in drevesa razširjajo. Orešnice in šoge nosijo za zimo orehov in lešnikov, — ti ostanejo v zemlji pod snegom, začnejo kaliti in rasti. Da drevesa po zimi ne pomerjé, dobijo debelejšo kožo, sok obstoji in očesca se poskrijejo pod neko smolnato odejo in toploto. — Tako neskončno modro skerbi Bog za naše rastline. Pa poglejmo še:

3. na naše živali. Vsak metulj najde tisto zelje in naneše svoje jajčica tje, kjer mlada gosenica najde to, česar k življenju potrebuje. Le poglejmo tudi gosenično gnjezdice, kako čudno je narejeno! Perje je povesnjeno, da se mokrota odtaka, in mladja ne moči; zavito je gnjezdice v neko mehko pajčevino, da mladje na mehkem in toplem počiva. Po dne, ko je toplo, se mlade gosenice razidejo, zvečer pa, ko spet bolj merzlo postane, se vse spet vernejo v gnjezdice. — Kako čudno Bog za živali po zimi skerbi. Nekatere dobijo toplo zimsko obleko, novo debelo dlako, — druge si nanosijo živeža za celo zimo, — spet druge zaspijo in spiyo celo zimo, — druge živalice — naše tice — se po zimi preselijo v toplejše kraje in se proti vigredi spet vernejo. Kako ljubeznjivo skerbijo vse živali za svoje mladje. Poglejte kokljo, plašna je sicer in se boji vsake sence in sapice; kedar pa svoje piščeta vodi, loti se sirota vsacega in dá življenje za svoje mladje. Poglejte lastovčice, kako letajo in nosijo celi ljubi dan; in kakšno veselje in kakšno čivkanje in klicanje je, ko jih mati prvič iz gnjezda vpeljuje! — Čudno in modro so tudi vse živali vstvarjene. Tice, ki po vodah hodijo in živijo, imajo dolge noge; — gos ima kljun kakor žlico, da zamore prav veliko zajemati; — race in gosi imajo tako terdno in gladko perje, da se v vodi nikoli ne zmoči. Divji kozel in jarec ima tako terdne žile, da strašno daleč poskoči in terdno obstoji na sternej

pečini. Konj ima kopita, da rinca, vol rogove, da bode, bučela želo, da pika, zajec hitre noge, da beži . . . tako čudno in modro skerbi Bog za vsako svojo stvar!

Sklep.

Ljubi moji! Marsikaj sem vam danes pravil, kaj pa se iz tega učimo? Najprej: Velik je Bog, ki je vse vstvaril in tako čudno skerbi za vse svoje stvari: „Nebo in zemlja sta polna njegove časti.“ Dajaj tudi ti temu Bogu veliko čest in hvalo, bodi ponižen pred Bogom, varuj vse, kar ti je On razodel in kar te zdaj sveta cerkev v njegovem imenu uči. Drugič: „Pogledajte tice pod nebom in lilije na polji;“ ako Bog za te skerbi, ali ne bo skerbil tudi za nas, ali nismo več vredni ko neumne tice in mrtva trava? Zato raj zaupaj na Boga. Naj pošilja kaj dobrega ali hudega, vse prav stori, vse je k naši pravi, večni sreči. Ako vam v novem letu pošilja kaj dobrega, recite: Hvala Bogu, vse hočem prav obračati na božjo čest in k sreči svojega bližnjega. Ako vas pa zadeva kaj hudega, recite: Prejel sem od Boga toliko dobrega, zakaj bi tudi kaj hudega ne prejemal; božje ime bodi češćeno! — Tretjič: Bog je tako velik in mogočen, pomislimo večkrat, da zamore nas večno zveličati pa tudi večno pogubiti. Deržimo toraj božje zapovedi, delajmo dobrega in varujmo se hudega, da nas ta bogati in mogočni Gospod ko zveste svoje hlapce večno poplača v svetih nebesih. Amen.

Za god svetih treh kraljev.

(O zvezdah na nebu, na zemlji in v nebesih.)

„Videli smo njegovo zvezdo na Jutro-
vem in smo ga prišli molit.“

Mat. 2, 2.

Vvod.

„Zvezda izhaja iz Jakoba in žezlo ali scepter se vzdiguje iz Izraela“, tako je prerokoval Mojzes o prihodnjem odrešeniku. Zato-raj so judje in ajdje to zvezdo željno pričakovali. Modri iz jutrove dežele, o katerih nam današnje sveto evangelije pripoveduje, so bili zvezdoznanci, so tudi vedeli, kar je bil Mojzes prerokoval in so na to zvezdo iz Jakoba čakali. Zdaj zagledajo proti deželi, kjer so

Jakobovi potomci, to je Izraelci ali judje prebivali, prelepo in veliko zvezdo. Bog jih razsveti, da spoznajo, kaj ta zvezda pomenja in se podajo na pot, iskat novorojenega kralja, Odrešenika sveta. In, kakor ste slišali v svetem evangeliju, so srečno našli, kogar so iskali, Jezusa Kristusa: zvezda jih je k Jezusu pripeljala. Tako tudi nas zvezde peljejo k Jezusu, našemu Bogu in Odrešeniku, in takih zvezd imamo na nebu, na zemlji in v nebesih. In o teh zvezdah hočem vam danes kaj povedati. Pripravite se!

Razlaga.

1. Poglejmo zvezde na nebu. „Tam na nezmernem sveti — se zvezde svetijo, — in lepe nauke tebi, o človek pravijo,“ — tako poje neka pesem. Zvezd na nebu je grozno veliko! Vsako oko jih našteje več kot 5000; ako pa vzameš očala in tubuse, pa našteješ jih več kot milijone. Rimska cesta so same zvezde katerih zvezdoznanci 18 milijonov štejejo. Koliko pa je tudi zvezd, na unej polovici nebesa, ki je od nas obrnjena in katerih zvezd ne vidimo. In vse te zvezde niso majhne lučice, kakor se nam kažejo, to so drugi svetovi, svetovi tako veliki, da je proti njim naša zemja le zernice! Vsi ti silno veliki svetovi se sučejo po svojih potih in se ne ganejo od ceste, ktera jim je odkazana. Ni nobene zmešnjave in nobene nesreče! Kdo je te velikane zasijal po nezmernih prostorih; kdo jih vodi po odkazanih cestah? Ljubi moji! božja roka je, ki vse to dela! Bog je velik, vsegamogočen in moder, — in ta Bog je tvoj oče. Spominjaj se tega, ko svoje oči povzdigneš proti nebesu, na katerem toliko zvezd tako milo miglja. Ponižuj se pred Bogom, zanašaj se na njegove obljube in spolnuj zvesto njegovo sveto voljo, tako bodo tudi tebe te zvezde srečno pripeljale k Jezusu, tvojemu Bogu!

2. Poglejmo drugič zvezde na zemlji. Jezus se je imenoval luč sveta in je namesto sebe postavil sveto cerkev, ki nam kakor svitla zvezda sveti na potu proti večnosti. On sam je svojo cerkev imenoval veliko luč, ki svojo svitlobo daleč okoli razpošilja, — imenoval jo je mesto, ki na visokem mestu stoji in se daleč okoli vidi. Ja sveta cerkev je prava zvezda, ki nam pot razsvetljuje proti večnosti. Naše dni navstaja zastran sv. vere prava tmina po svetu; nevarnost nam žuga, da se pogreznemo v staro ajdovsko noč. Dozdanji krivi učenci so le to ali uno resnico zaverгли, le na tem ali unem nauku se spotikali, — krivi učenci naših dni pa celo kerščansko vero zasmehujejo, za Jezusa malo marajo, še Boga tajijo, ja človeka v neumno žival ponižati hočejo: Človek ni stvarjen po božjej podobi, nima neumerjoče duše, ni nebes ali pekla, človek je gola merkovca, je le živina, in po smerti je vsemu konec. Kakoršno drevo — tako tudi sadje, in kakoršna vera — tako tudi življenje. Zatoraj tudi s solznimi očmi gledamo, kako se greh in hudobija po

svetu razširja in množi. Cerkve stojé prazne, kerčme, plešišča in igrališča pa so polne, — božja beseda se oznanuje, pa ni poslušavcev, — Gospodova miza je pogrnjena, pa ni gostov. Stariši tožijo nad otroci, gospodarji in gospodinje nad posli, mojstri nad delavci, učenički nad učenci; bogatini stiskajo uboge, ubogi se pa jezijo in puntajo zoper bogatine. Bolnišnice se polnijo bolnikov, ki so gerdo in nesramno živeli in si našli gerde bolezni; ječe so že premajhne, da ne morejo več sprejemati tatov, potepuhov in hudodelcev. Ljudje se morijo sami, ja oče ali mati pomori celó svojo družino. Ljubi moji! Taka črna noč navstaja po zemlji, — od kod pa to? Zavergli so luč, ki je na svet prišla in razsvetljuje vsakega človeka. To luč pa je Jezus, ko se je vernil k svojemu Očetu v nebesa, zapustil svojej cerkvi: „Kdor vas posluša, mene posluša,“ in „kakor je Oče poslal mene, tako pošljem vas tudi jaz.“ Sveta cerkev nam ponuja Jezusov sveti nauk, ki nam kaže pot v nebesa, ona nam lomi kruh večnega življenja, ki nam daje potrebne moči k pobožnemu življenju, — ona nam kaže sv. nebesa, ako se zvesto deržimo Jezusovega pota. Nevarna je naša vožnja po morju tega življenja; pa imamo zvezdo na sv. kat. cerkvi, ki nas otme, da ne poginemo. Zatoraj ozirajmo se na to zvezdo, naj ljudje počenajo kar rado, naj zasramujejo sveto cerkev, nje služabnike in njene naprave — le ona edina je zvezda, ktero nam je Jezus zapustil, da se ne pogreznemo v staro ajdovsko noč in na to zvezdo obračajmo oči, da srečno pridemo k Jezusu.

3. Poglejmo še tretjič zvezde v nebesih. Že v bukvah Modrosti beremo: „Pravični se bojo svetili in kakor iskre v terstju bojo tekali;“ in Jezus je rekel: „Pravični se bojo svetili kakor solnce v kraljestvu svojega Očeta.“ Solnce pa je za nas na tej zemlji najlepša in največa zvezda, ki vsem sveti, vse ogreva in oživlja. In tej zvezdi primerja Jezus pravične. Ja, ljubi moji! tudi tam gori nad zvezdami, tam nad nebesom so druge zvezde, so svetniki in svetnice božje. Te zvezde nam svetijo in kažejo pravi pot k Jezusu. Ti so bili ubogi v duhu, niso se povzdigovali nad druge, temuč lepo ponižno pred Bogom in ljudmi se nosili, — bili so krotki . . . bili so žejni pravice . . . bili so usmiljeni . . . bili so čistega serca . . . bili so mirni . . . bili so poterpežljivi v terpljenji . . . bodimo tudi mi taki, hodimo za temi zvezdami. Pa tudi ogrevajo in oživljajo nas te zvezde. Bili so svetniki ravno taki kakor mi, imeli so tiste skušnjave, terpeli so kakor mi, pa še veliko več: podali so se v puščave in samote, terdo se postili, razdelili svoje premoženje, dolge bolezni so voljno prenašali, terpeli zasramovanje, naltolcevanje in preklinjevanje, prelili svojo kri in dali svoje življenje. Ali nas to ne ogreva in ne oživlja, ako pomislimo besede svetega Avgušтина: „Ako so mogli ti, zakaj da pa ne tudi mi?“ Posebno ako si še k sercu vzamemo večno krono in nebeško veselje, ktereга so si zaslužili: „Pravični se bojo svetili ko solnce.“

S k l e p.

Zvezda je Modre peljala k Jezusu; serčno so se na pot podali in terdno se zvezde držali. Tudi nam je dal Bog lepih zvezd, ki nam pot kažejo k Jezusu, — zvezde na nebu, zvezde na zemlji in zvezde v nebesih. Radi svoje oči obračajmo na te zvezde, — posebno deržimo se zvezde na zemlji, svete katoliške cerkve. Naj jo drugi zasramujejo in preganjajo, nam pa bodi draga in ljuba mati. Ako se nje deržimo, pridemo potem med tiste zvezde, ki se svetijo v nebesih in uživljajo večno veselje. Amen.

Za I. nedeljo po sv. treh kraljih.

(Svet je prekrasen tempelj božji.)

„Ko je bil Jezus 12 let star, šli so njegovi stariši v Jeruzalem po navadi na praznike.“

V v o d.

Vse, kar o Jezusovih mladih letih vemo, je to, kar nam današnje sveto evangelije pripoveduje. Vernila se je sveta družina iz Egipta v Nacaret; dete pa je rastlo, in močno prihajalo, polno modrosti, in božja milost je bila v njem“. Ko je bil Jezus 12 let star, že je hodil v tempelj božji. Tudi mi hodimo v tempelj božji, ktereга mi po našem imenujemo „cerkev“. To nam zaukazuje sv. katoliška cerkev: „Vako nedeljo in vsak zapovedan praznik spodobno služi sveto mašo.“ Pravi katoličani to zapoved zanemarjajo in namesto da hodijo v cerkev, ostajajo doma, ali se podajo na vert, na polje, v gozd, na planino rekoč: Cela natora je tempelj božji, povsod je Bog in povsod ga morem moliti. Na teh besedah je nekaj resnice nekaj pa neresnice; zato rej hočem o besedi: „Cela natora je tempelj božji,“ nekaj spregovoriti. Poslušajte!

R a z l a g a.

Nek modrijan pride k slovečemu puščavniku, svetemu Antonu, in mu pravi: „Ljubi oče! povej mi, povej, kako moreš v takej samoti brez vseh bukev tako veselo živeti?“ Sveti Anton mu odgovori: „Moje bukve so celi svet in vse njegove stvari; vse mi oznanuje, da je Bog, in da je Bog vsegamogočen, neskončno moder

in dober. In po Izajiju govori Bog: „K svoji česti sem vse vstvaril, vse upodobil in naredil.“ Zatoraj

1. je res cela natora prekrasen tempelj božji. Svet je naj starejši tempelj: „V začetku je Bog vstvaril nebo in zemljo“ in s perva so ljudje Boga čestili in mu darovali pod milim nebom; še le Salomon je postavil prvo hišo božjo. Svet je naj večji tempelj. Velike inamo cerkve, na tavžente ljudi ima v njih prostora; pa kaj je to proti celemu svetu! Kako daleč je solnce od naše zemlje; kanonska krogla, ko bi vedno enako hitro letela, pride še le v treh letih do solca. Nekatere zvezde so tako daleč, da bi luč še le v 30 milijonih let do njih priletela in vendar preleti luč v enem trenutku 42 milijonov milj. Kako neizrečeno veliki so ti prostori! Svet je tudi najlepši tempelj božji. Njegov strop je višnjevo nebo, njegovi stolpi ali turni so gore in planine, njegovo zvonjenje je grom in vihar, njegove sveče so neštene zvezde, njegove slike in podobe so čudne in prelepe prikazni: Božji stol, juterna in večerna zarja, solnčni izhod in zahod, — njegove preproge so verti in travniki s svojimi rožami, njegova godba je žvergoljenje in petje drobnih ptičic: Res, ljubi moji! cela natora je prekrasen tempelj božji, — „nebo in zemlja sta polna Njegove česti“. Človek! padi na svoje grešne kolena in kliči: „Svet, svet, svet je ... nebo in zemlja sta ...“

2. Cela natora je res prekrasen tempelj božji, pa ni Bog. Ajdje so stvarjene reči imeli za samega Boga in so vse, kar se jim je kazalo posebno koristno ali škodljivo, imeli za Boga; zatoraj so molili solnce, zemljo, ogenj, blisk, grom, nekatere živali, tudi ljudi in še druge reči za svoje bogove, so tem bogovom darovali drage reči, ja! celo svoje najdražše otročiče. „Služili so, kakor sv. apostelj Pavel piše, stvarjem, namesto da bi bili služili Stvarniku.“ Ali jih ni tudi še med nami takih ljudi? Glejte ga skopuha! Njegove misli so le pri posestvu, njegove oči se pasejo nad zlatom in srebrom, njegove serce je le pri mamonu, — nabiral in grabil bi si rad naj bo po pravici ali krivici; tak ima svet za svojega Boga. — Glejte ga dobrovoljca! Le za posvetnim veseljem mu visi glava, le veseliti se, le vživati, naj bo tudi privoljeno ali prepovedano, le posvetno in meseno veselje mu roji po glavi: „Trebuh je njegov Bog“. — Glejte ga prilizuna! Kako se priklanja pred tem ali unim človekom, kako ga hvali in kuje med zvezde; pred Bogom pa šterli na viš kakor štor, pred človekom pa v prahu leži: tak stvar bolj česti, kakor Stvarnika samega. Res lepa je natora, prekrasne so božje stvari, ali Stvarnik pa niso. Ne zabi toraj, o človek! zavoljo njih svojega stvarnika, ne zaljubi se v svet, ne žali Boga zavoljo kaknega človeka. „Otročiči, piše sv. Janez, ne ljubite sveta, ne tega, kar je v njem; kajti svet in vse njegovo veselje preide; kdor pa voljo božjo dela, ostane vekomaj.“

3. Svet je res prekrasen tempelj božji; pa z avoljo tega naših cerkev ne smemo zabiti ali zanemarjati. Naše dni se posebno po mestih večkrat sliši: „Danes je nedelja ali praznik, ajdimo na kako goro ali planino; tam na višavah je naše serce bližej nebes in se rado povzdiguje k svojemu Bogu.“ Že sem večkrat opomnil, da je svet res prekrasen tempelj božji, v katerem beremo, vidimo in čutimo, kako neskončno mogočen, moder in dober da je ljubi naš Bog; posebno se naše serce širi in vnema, ko stojimo na visoki gori ali planini in oči svoje pasemo na božjih stvarih. Pa vendar, ko bi take ljudi, ki svojega Boga po gorah in planinah iščejo, ko bi jih prijel in poprašal, ali so le trohico mislili na Boga, kaj bi z dobro vestjo rekli? „Njih serce je daleč od Boga.“ Pa stavimo, da na gori ali planini v resnici mislijo na Boga, kaj pa pravi božja in cerkvena zapoved: „Posvečuj nedeljo in zapovedane praznike?“ Dalje kje je sveta maša, katero le mašnik darovati zamore in jo le v cerkvi daruje za pravične in grešnike, za žive in mertve? Kje je tudi božja beseda, ki se v nedeljah in praznikih oznanuje po naših cerkvah in ktere vsakdo tako živo potrebuje: „Kdor je iz Boga, posluša božjo besedo.“ Slednjič kako bo tak kristijan, naj si je tudi najviši, najbogatejši in najmodrejši gospod, kako bo tak zagovarjal veliko pohujšanje, ki ga daje in napravlja med ljudmi? „Gorjé pa človeku, ki pohujšanje daje.“ Naka! ljubi moji! nobena gora ali planina, noben vert in noben travnik ne nadomestuje naših cerkev, in vsak katoliški kristijan vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik rad in pridno zahaja v cerkev. Zatoraj kristijani moji! omiljujte take, ki svojega Boga ne po cerkvah, temveč po gorah in planinah iščejo; sirote bojo ostro rajtengo avoljo tega dajali, — omiljujte jih, molite za nje, pa ne pohujšujte se nad njih djanji, ne posnemajte jih! Svet je sicer prekrasen tempelj božji, ali cerkev božja ni!

Sklep.

Salomon kralj je stavil prvo hišo božjo in jo posvetil. In Bog se mu je prikazal in rekel: „Uslišal sem tvojo molitev in tvojo prošnjo, ki si jo molil pred menoj; posvetil sem to hišo, ki si jo sezidal, da postavim svoje ime ondi na večno, in da so moje oči in moje serce ondi vse dni.“ Res lep je svet in prekrasen tempelj božji: molimo in hvalimo Boga, ki ga je stvaril. Pa ne zabimo, da svet ni Bog, in ne zaljubimo se preveč v svet. V naših cerkvah le, — tam v tabernakeljnu — Bog prebiva, — sem le radi dohajajmo, tu ga molimo, tu ga prosimo, in prejeli bomo, za kar ga prosimo. Amen.

Za II. nedeljo po ssv. treh kraljih.

(O ledu.)

„Ko je starašina v vino spremenjeno
vodo pokusil, ni vedel, od kod da je.“
Jan. 2, 9.

V v o d.

Danes je Jezus storil prvi čudež: vodo je spremenil v vino. Tako je začel Jezus razodevati svoje veličastvo, svojo mogočnost in visokost in njegovi učenci so v njega verovali. Gotovo se tudi mi čudimo nad to vodo, katero je Jezus spremenil v vino, — pa ne vidimo in ne občudujemo čudežev, ki jih z vodo dela vsak dan pred našimi očmi. Zjutraj se prelija voda kot srebro na travah in cvetlicah, mi gledamo roso, pa se ne čudimo. O poldne se pripelje voda na nebesu v oblakih in daje nam potrebnega dežja. Zvečer se voda vlači kot siva megla po gozdih in logih. Po letu voda prihrumi v sivočernih oblakih in vsuje nam toče, da vse pokonča. V jeseni se sveti voda kot slana po travah in drevesih. Po zimi pokriva voda kot sneg celó zemljo in daje oziminam toplo odejo. Vse te čudeže dela Bog z vodo; vidimo jih, pa ne zmenjamo se za nje. Pa še en čudež je, katerega Bog z vodo dela in ga dela ravno zdaj po zimi; ali veste, kaj v mislih imam? Led je ta čudež, ki nas obdaja zdaj po zimi od vseh strani. O ledu vam toraj hočem kaj povedati; začnem v imenu Jezusovem!

R a z l a g a.

Mraz po zimi jemlje tudi vodi potrebne toplote in jo ohladi. Voda se začne sesirovati, sterdovati, sčasoma postane čisto terda in to je led.

1. In ta led je goljuživ. Ko vstaneš po zimi, poglej okno, kako lepo je namalano. Tako lepe rože vidiš na oknu, da tudi najslavniši malar lepših ne zna namalati. Pa le počakaj malo; solnce posveti in prisije, in rože se začno raztajati, zgubljati in kmalo od njih ni ne sluha ne duha. Bile so te ledene rože le na videz in so podoba tega, kar človek le na videz dela. Ti pred Bogom klečiš in se delaš, kakor da bi serčno molil, pa vendar svoje misli le drugod imaš, — tvoje molitve so ledene rože. Ti, ki se pobožnega, pravičnega, čistega delaš, v resnici pa nisi, — tvoja svetost je ledena roža. Ti, ki se bližnjemu sladkariš in prilizuješ, se za njegovega prijatelja kažeš, v sercu pa le jezo, nevošljivost in

sovrašтво kuhaš in nosiš, tvoja ljubezen je ledena roža. Bodimo odkritoserčni in resnični proti Bogu in bližnjemu, da ne bomo goljufivi, kakor so ledene rože po oknih!

2. Led je drugič gladek. Lepo je gledati veliko jezero, ki ga po zimi nov, čist led pokriva. Vidiš skoraj do dna in sveti se kakor veliko drago ogledalo. Pa gorje človeku, ki varno ne stopi na-nj, lahko zderkne in se oškoduje, lahko tudi vdere in vtopi. Tu mi na misel pridejo besede sv. Pavla: „Kdor stoji, glej, da ne pade.“ Ja, človek! polzna je pot, ki pelje proti nebesom, varno hodimo vsi, da ne pademo. Veliko jih je sovražnikov, na katerih se lahko pozderknemo: naše meso, ljudje in svet nas vabijo v greh, še celó peklenski sovražnik okoli hodi, kakor rujoveč lev in išče, koga bi požerl. Ti pa, ki se misliš pravičnega in pobožnega, ne povišuj se nad druge, ne bodi prederzen, ne zanašaj se na svoje moči; ponižen bodi, prosi Boga potrebne pomoči: Prevzetnost se spotika in sramota se za njo pomika. Smisli se večkrat na prevzetnega farizeja in ponižnega colnarja, — vsem je pot v večnost ledena in gladka, — zatoraj vsakdo glej, da ne pade!

3. Led je tretjič terd. Ja! terd je led, tako da morajo po nekterih krajih s topovi va-nj streljati, da ga zdrobijo in odpravijo. Glej ljubi moj! to je podoba terdovratnega grešnika, njegovo serce je terdo kot led. Od vseh strani letijo strele na njega, da bi ga omečile in zdramile, — pa vse je zastonj. Bog ga omeča, ker mu daje obilno sreče in žalosti, — ker mu govori glasno po glasu njegove vesti; omečajo ga stariši, predpostavljeni in prijatelji, ker ga podučujejo, prosijo in svarijo; omečajo ga dušni pastirji, ker ga v pridigah in kerš. nauk, na leci in v spovednici vabijo na pot pokore in poboljšanja; — pa njegovo serce je terdo kot led, ničesar se ga ne prime, vse na njem zderkne in ga ne prederere: „Danes, ko zaslišite njegov glas, ne zaterdujte . . . Išcite Gospoda, dokler se da najti, — pride čas, ko ga boste iskali, pa našli ga ne bote. Terdi led pa je tudi podoba tistega človeka, kteremu je Bog podaril toliko blaga in premoženja, da bi lahko ubogajme dajal, siromakom in revam pomagal, — pa noče videti njih nadlog in težav, noče videti, kako roke sklepajo in debele solze pretakajo, noče slišati, kako zdihujejo in kličejo, — serce njegovo je terdo pa merzlo kot led. Spominjajmo se evangeljskega bogatina in revnega Lacarja, — umerl je bogatin in je bil v pekel pokopan, umerl je pa tudi Lacar in angelji božji so nesli njegovo dušo v Abrahamovo naročje. „Dajajte in se vam bo dalo; dobro natlačeno in potreseno in zverhano mero vam bojo dali v vaše naročje. S kakoršno mero namreč bote merili, s tako se vam bo odmerjalo.“

4. Slednjič je led tudi koristen. Led pokriva potoke, reke in jezera in je topla odeja za vodo, da ribe in druge živali v njej ne zmerzujejo in ne pocepajo. Po ledu se tudi lahko in hitro raznoverstno blago prevaža v daljne kraje. Kaj bi počenjali po

mestih v vročini z mesom in pijačo, ako bi si leda ne navozili v hrame? Led tudi dobro služi v nekterih boleznih in donaša bolnikom potrebne ohlaje in večkrat tudi ljubo zdravje. Pa tudi lepih dnarjev dovaža led v nekatere kraje. Vozi se led črez morje v gorke kraje v Afriko, tudi v velike mesta po drugem svetu, kjer ledu manjka, in tisoč in tisoč goldinarjev pride v naše kraje. Tako je tudi malo obrajtani led terdna priča, kako da je ljubi naš Bog vse tako dobro in modro vstvaril. Molimo in hvalimo ga, terdno vselej na njega zaupajmo in tako obnašajmo se, da bomo vredni njegove ljubezni, dobrote in pomoči!

Sklep.

Jezus je danes storil z vodo velik čudež; pa jih dela z vodo čudežev vsak dan pred našimi očmi, le to da smo jih navajeni in ne maramo 'zanje. Med te čudeže spada tudi led, katerega zdaj vsak dan vidimo in po katerem hodimo. Prerok Daniel je bil veržen v levnjak, pa Bog ga je ohranil živega vsred te zverine. Pel je Bogu hvalno pesem, katero duhovniki v svojem breviariji vsak dan ponavljajo. V tej pesmi je pel Daniel: „Čestite Gospoda srež in ivje, led in sneg, hvalite in povišujte ga čez vse na vekoma.“ Ja hvaljen in češčen bodi Bog na vekomaj! Amen.

Beseda o pogrebu

Antona Rozmana, kaplana doberniškega, 20. aprila 1866.

(Govoril Josip Novak, žuženberški kaplan.)

„Kdorkoli bo to pisanje bral, in mi ga razložil, bo v škerlat oblečen, zlato vratnico na vratu nosil, in bo tretji v mojem kraljestvu.“ Daniel 5, 7.

Komaj so potihnili zvonovi, ki so nam oznanovali prebritko smert ranjcega gospod fajmoštra Jožefa Aljančiča; po ušesih šumé nam še resne besede, ki so je govorili žalostnega serca naš prečastiti obče ljubljeni gosp. dekan za svojim ljubljenim sodelavcem v vinogradu Gospodovem; zacelila se še ni rana, katero nam je usekala smert nepozabljivega prijatelja in lice se britkih solz še ni posušilo: že oglasijo se spet tužni zvonovi iz visocega stolpa, oznanovaje smert mladega gospoda Antona. — Ker gospod Anton niso bili še dolgo časa pri Vas, in Vam njihove okoliščine niso znane, dovolite mi, da omenjam na kratko njihovega življenja. Pokojni gospod Anton so bili rojeni leta 1834., 20. marca v Ljubnem na Gorenškem, blizo Teržiča. Premožni, po vsem Gorenškem hvalnoznani stariši pošljejo svojega sina Antona v Ljubljano v šolo, kjer so po zveršenih osmih šolah šli v duhovščino, in so bili zavolj pridnosti

in lepega, moškega obnašanja že čez tri leta — 30. julija 1857 — za mašnika posvečeni.

Perva služba bila je daleč od njihovega rojstnega kraja, na meji hervaški — na Vinici namreč. — Skusili so koj težo svojega poklica, ker zapustiti so morali svoje premožne stariše, brate in sestre ter podati se v tuje kraje in živeti med siromašnim ljudstvom. Čez nekaj časa jih milost. škof prestavi v Mirno peč, in od ondod so šli na težavno službo na Bloke, kjer so si tudi bolezen prislužili, zvesto spolnovaje svoje dolžnosti. Zakaj v dobrem in slabem vremenu, po dnevu in po noči mora biti duhovnik pripravljen obiskovati bolnike, je tolažiti, in če je tudi morda sam duhoven betežen in bi sam počitka potreboval.

Ker so tedaj že bolehal za pljučnico, predstavili so jih mil. škof k Vam, da bi bliže svojega strica, preč. gospoda trebanskega tehanta v milejšem podnebnju okrevali.

Človek ne uide nikdar svoje senci, naj še tako dirja prednjo, z opehanim prisopi v istem trenutku v ravno isti kraj: — tako je tudi smert vedna spremljevalka človekova, nerazločljiva tovaršica vsacega od žene rojenega; v veselih in žalostnih trenutkih je ona z vami; ona sedi zadovoljno pri borni peči beraške bajte, kakor na mehkih blazinah mehkužnega bogatina — povsod je pri nas, povsod nas spremlja, da-si je tudi ne vidimo, ali pa tudi večidel nočemo videti. Ah! kako resnične so besede Gospodove, ktere so nam pred malo časom preč. gospod tehant v spomin poklicali: „Moje pota niso vaše pota, moje misli niso vaše misli“ — in vresničile so se danes žalibog! v kratkem času v drugič! —

Res, povsod, kamorkoli se oziraš, zagledaš veselo življenje; toda v ravno to življenje smert piše čerke, piše resnične besede, da je vse minljivo, da ni nič obstoječega na svetu. Blagor pa tistemu, kateri zna brati to pisanje, blagor tistemu, kdor ga ve razložiti, zakaj on bo v skerlat oblečen in zlato verižico nosil na vratu, to je blagor tistemu, kdor misli na smert, ker ta misel ga bo obvarovala greha in rešil bo svojo dušo — kakor nas opominja sveto pismo: „Človek! spominjaj se poslednjih reči in grešil ne boš večkomaj!“ —

Prav veliko priložnosti imate vi doberniški farmani, da v djanji pokažete, da niso te besede zastonj zapisane v svetem pismu; da v djanji pokažete, da vas je res večkratna smert, nepričakovana smert, ki vam jemlje vaše duhovne pastirje, presunila; da tisti, kateri hodite po potu pravice, pobožnosti, ostanete stanovitni v vseh okoliščinah — tisti pa, kateri so zapustili pot bogaboječnosti, da se vernejo nazaj, da jih smert ne zasači nepripravljenih. Globoko si tedaj zapišite v svoje serca besede Zveličarjeve, da moramo delati, dokler je dan, ker pride noč in noben ne bo mogel delati. Gorjé pa človeku, ktereга smert zasači v dušnej temoti, gorjé človeku, ktereга Bog pokliče pred-se in je z grehi obložen. Njemu veljajo

besede: „Strašno je priti v roke živega Boga, — zakaj smert grešnikova je strašna!“ — Zato pogledjte večkrat to pisanje, berite besede, ktere je smert zapisala z velikimi čerkami v vašo faro, in spoznajte, da pred smertjo ne varuje niti učenost, niti bogastvo, niti mladost — pomislite pa tudi, da po smerti pride sodba. Sodil pa bo pravični Bog, na tanko po tvojih delih te bo sodil — nobene reči mu ne boš mogel prikriti. Zato nas opominja sv. Pavel apostelj tako lepo: „Verzimo tedaj od sebe dela temè in oblecimo orožje svetlobe. Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevošljivosti; temuč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa, in ne strézite mesu v poželjenji: (Rim. 13, 12.) — Da! da! le pogosto se ozirajte na zelene grobe, kteri pokrivajo vaše duhovne pastirje! Spominjajte se, da, kamor so šli oni, pojedete tudi vi za njimi; da kakor oni morajo dajati odgovor, kako so pasli svoje duhovne ovčice, da tudi na vas pride versta, da se bote morali skazati, kako da ste vi poslušali njihove besede, kako ste nauke, ktere so vam dajali, v djanji spolnovali. Blagor vam, če bote mogli s prerokom Davidom reči pri sodbi svojim duhovnim pastirjem: „Tvoja beseda je svetilo mojim nogam, in luč mojim stezam.“ (Ps. 118, 105.)

Morda kdo zdihovaje poreče: O ti nesrečna doberniška fara, toliko duhovnov je v kratkem času na tvojem britofu pokopanih! Toda jaz nisem teh misel, da bi zato imenoval to faro nesrečno, ker je mnogo duhovnov tukaj svoje časno življenje sklenilo v kratkem času — nasprotno, ravno zavoljo tega blagrujem to faro. To se vam dozdeva nekoliko čudno in vendar je živa resnica!

Če ima kdo veljavnega prijatelja pri kralju in cesarju, ga ta zvesti prijatelj priporoča in marsiktera nadloga je odvernjena od njega, marsiktero milost pa prejme ravno po prošnjah in priporočevanju svojega prijatelja. Kdo pa je najmogočniši kralj? ali mar ni Bog? In glejte! pri tem kralju ima ravno vaša fara veliko veljavnih prijateljev. Vaši duhovni pastirji vas niso pozabili in vas ne bodo nikdar pozabili — za vas prosijo pred Božjim tronom, ne ravno da bi vam dal Bog posvetnega bogastva in blagostanja; ampak oni preserčno prosijo za vas, da bi vi spoznali resnico, da človeku nič ne pomaga, ako bi tudi ves svet si pridobil, škodo terpel pa na svojej duši; da bi vi spoznali, da je na svetu vse nečimurno razun Boga ljubiti! Tedaj, dasiravno je mnogo duhovnih pastirjev v kratkem času pri vas pomerlo, vendar zgubili niste nobenega — zakaj vsi so bili zvesti služabniki Gospodovi, in Gospod jih je iz doline solz vzel k sebi, kjer ni terpljenja ne revščine, kjer ne zalija solza očesa! —

Ker vam tedaj ni treba prežalostnim biti zavoljo pogoste zgube svojih dušnih pastirjev — zakaj mnogo priprošnikov imate v nebesih — je vendar vprašanje; ali pa imate vi ktere dolžnosti tudi do umerlih gospodov?

Gotovo! „Terda kakor pekel gorečnost.“ (Vis. pes. 8, 6.) Ako so pokojni gospodje za vas molili, ako so vas serčno ljubili: s čim jim tedaj morete to ljubezen poverniti? Z nobeno rečjo, ki mine na svetu, z nobeno rečjo, ki jo molji snedó ter jo rja pokončá — ljubezen tirja ljubezen, ljubezen hoče za povračilo ljubezen — ta ljubezen vaših duhovnih pastirjev kliče vsakteremu zmed vas: „deni me ko pečat na svoje serce, ko pečat na svojo roko; . . . njeni žarki so ognjeni in plamenovi žarki.“ (Vis. p. 8, 6.) „Kakor smert je močna ljubezen!“ in ta ljubezen do mertvih razodeva se v molitvi. Dasiravno je zapustil naš Zveličar zemljo ter vzdignil se iz lastne moči v veličastvo svojega Očeta, je vendar rekel: „zakaj kjer sta dva ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.“ (Mat. 18, 20.)

Toraj molite vi dragi farmani za svoje umerle duhovne, ne pozabite jih, ker tudi oni vas niso in vas ne bodo pozabili! —

Tacega in enacega premišljevanja, ljubi verni! bi ne bilo ne konca ne kraja! —

Ko je Mojzes izraelsko ljudstvo rešil egiptovske sužnosti, ko je mogočna roka Jehovova brezštevne čudeže delala nad izraelovimi otroci, ko je ta poslanec božji že stal napragu obljubljenе dežele, mu vendar ni bilo dano peljati osebno prerojene sužnje v deželo srečno, kjer je mleko teklo in med se cedil. Dano mu je bilo le od daleč gledati deželo sreče. Da mu pa serce ni popolnoma opadlo, gré na visoko goro, od kodar vidila se je dežela Kanaan, in v pogledu njenem pozabi zvesti služabnik božji vse trude, vse terpljenja, ktere je prestal; videl pa je tudi svoje slabosti, videl je svoje omahljivo zaupanje v tistega, kateri mu je ukazal stopiti pred Faraona, ter povzdigniti glas za terto ljudstvo — ah! kdo je zmožen čutiti, kdo zmožen popisati, kar je čutil v tem pogledu služabnik božji?! — Vendar pogled z goré v obljubljeno deželo, mu je zacelil vse rane, okrepilo se je njegovo serce, ojačila se duša in poln kreposti v voljo božjo udan, izroči svojo dušo v naročje Abrahamovo.

Hrib pa, s kterega vidiš vse svoje življenje, hrib, s kterega vidiš pravo in napačno človeškega djanja, s kterega vidiš svojo pravo domovino, obljubljeno deželo, nebeški raj: ta hrib je mertvaški grob! Nanj pojdi, naj se vsedi trudni popotnik ter poglej nazaj na življenje; poglej nazaj, pa obrni tudi svoje oči naprej in natanko boš lahko sklenil iz preteklosti na prihodnost — okušala bo že tukaj tvoja duša radosti tvoje prave, nebeške domovine. Tukaj vam bodo kakor mili vetrič nauki vaših gospodov šepetali na ušesa — ah! ohranite jih tedaj zvesto v sercu in živite po njih, zakaj nauki so bili, od kterih govori naš Zveličar, ker le Njegove besede so nam oznanovali —: „Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle.“ (Luk. 21, 33.) Tega sem vas hotel v kratkem nekoliko opomniti. Zdaj pa idimo na grobe svojih ljubljenih bratov. Kaj hočemo tamkaj početi? — Ah! kaj družega, kakor pojokati

na gomile, solze britke serčnomile, na koščice bratovske! — Kaj jima hočemo darovati? Saj ne potrebujete ničesar, kakor morda le pobožne molitve! — Zato molite za svoje duhovne pastirje, molimo dragi bratje za svoje brate tisto prenilo molitev, ktero nas je učil naš nebeški Učenik, s ktero spoznavamo, da smo vsi bratje, molimo združeni: Oče naš . . . —

Oba gospoda, župnik Jožef Aljančič umerl 7. aprila 1866. in kaplan Anton Rozinan umerl 18. aprila 1866. imata en spominek, na katerem so zapisane te besede:

Vkup na Gorenškem sva se rodila,
V nogradu božjem vkup se trudila,
Vedno ljubila se kakor brata —
Kar je odperla smert
Večnosti vrata!

Trupli dolenska je zemlja uzela,
V raji se vidiva zopet vesela! —

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Čč. gg. Alijančič Andr., dekan v Velikovecu, in Gussenbauer Rud., dekan v Wolfsbergu, sta povišana za častna stoljna korarja. Čč. gg. Majer Ant. in Wasina Karl sta svoje fare prostovoljno menjala in pride prvi v Stari dvor, drugi pa v Terg. Čast. g. Pušl Anton je dobil faro Dholica, čast. g. Sölner Jož. faro Št. Lorenca v Lesnej dolini in č. g. Lup Fridr. faro Lesnik. Č. g. Bilek Izid. gre za provizorja v Zorico. — Preč. g. dr. Wilhelm Jan., stolni korar je umerl. R. I. P.!

Vabilo.

Spet se bliža konec leta in „Slovenski Prijatelj“ spet lepo prosi, naj ga visokočastiti gospodje duhovniki puščajo pod svojo streho. Prizadeval si bode na vso moč, da bo ustrezal vsem čč. gg. naročnikom. Časnikov in knjig te sorte imajo Nemci na cente, — mi Slovenci pa imamo tega edinega; zatoj pričakuje on edini tem večje in obilnejše podpore.

Donašal bode:

1. Izdelane pridige za vse nedelje in praznike celega leta od najbolj slovečih pridigarjev iz raznih škofij.

2. Kratke pridige tudi za vse nedelje in praznike o raznih stvarih božjih, kakor jih je bilo že nekaj tiskanih v letošnjem „Slov. Prijatelju“ meseca oktobra, novembra in decembra.

3. Pridige za vsakoverstne cerkvene priložnosti; postav.: postne pridige, o kakem svetniku ali svetnici, o kakej cerkveni slovesnosti, kakor bo prostor dopuščal.

4. Kerščanske nauke, katerim se po pravici slava in hvala poje po vsem Slovenskem. Letos pride na versto V. poglavje od kerščanske pravice, in kerš. nauki so tako osnovani in izpeljani, da se iz njih lahko napravijo najlepše pridige.

Akoravno je papir in delo že veliko dražši, vendar ne zvišam cene in veljal bode „Slov. Prijatelj“ tudi za leto 1873 le **4 gold. 30 kr.**

Vse preljube slovenske sobrate prijazno vabim in prosim, naj si **vsí vsí** naročijo „Slov. Prijatelja“!

Gospode naročnike pa, ki so „Slov. Prij.“ prejemali pa naročnine ne plačevali, prosim naj svoj dolg do konec tega leta poravnajo.

Zastran kerščanskih nauk ov to-le naznanjam: I. poglavje od „vere“ je pošlo in ga ne morem nikomur poslati več; kerš. nauki od „upanja“, „ljubezni“ in „ssv. zakramentov“ so pa sami za-se vsak zvezek popolnoma in jih dajem tako-le: Kerščanski nauk

1. od „upanja“ obsega 24 kerš. nauk in 14 tiskanih pol, pa veljá 70 kr.

2. od „ljubezni“ in sicer od „božjih zapoved“ obsega 96 kerš. nauk in 68 tisk. pol, pa veljá 3 gld. 40 kr.

3. od „ljubezni“ in sicer od „cerkvenih zapoved“ obsega 28 k. nauk in 20 tisk. pol, pa veljá 1 gld.

4. od „ssv. zakramentov“ obsega 93 kerš. nauk. in 81 tisk. pol, pa veljá 4 gold.

5. od „blagoslovil“ obsega 22 kerš. nauk in 23 tisk. pol, pa veljá 1 gold. 20 kr.

Vsak zvezek se po omenjeni ceni tudi posebej dobi in je vsak za-se popolnoma celota.

Naročilni in drugi denarji naj se pošljejo vsaj do konca tega leta in najmodrejšje po „nakaznicah“.

Veselo novo leto, da bi dolgo živeli in v milosti božjej. V Celovcu meseca novembra 1872.

And. Einspieler.